

Boka om
Profeten
Muhammed

(Velsignet være ham og hans etterfølgere)

URTEHAGEN

Boka om

Profeten
Muhammed

(Velsignet være ham og hans familie)

Boka om

Profeten
Muhammed

(Velsignet være ham og hans familie)

Urtehaven

Denne boka bygger på Martin Lings, *Muhammad*,
London 1988, med tillegg av andre bøker og tekster.

Teksten er satt sammen og oversatt av
Trond Ali Linstad.

Urtehagen
Postboks 9042, Grønland
0133 Oslo.

ISBN 978-82-92061-06-1

Oslo, 2011.

Innhold

Guds Hus.....	7	Paradis og evighet.....	37
Glemsel og forfall	8	Sorgens år	38
Koreisj	9	Lys fra Guds omsorg.....	39
Ut av glemselen.....	10	Folk i Yatrib er velvillige.....	40
Behovet for en profet.....	11	Sammensvergelsen.....	41
Elefantens år	12	Hidsjra – utreisen	42
I ørkenen.....	14	Innreise i Medina	43
Alene	16	Enighet og splid.....	44
Munken Bahira	16	Krig og fred.....	46
Et løfte om rettferdighet.....	18	På vei til Badr	46
Ekteskap	18	Slaget ved Badr	49
Under samme tak.....	20	Bani Kainuka	50
Kaba gjenoppbygges.....	20	Bryllupsfest	51
Den første åpenbaringen.....	21	Benkens folk	52
Gudsdyrking	22	Spredte sammenstøt	53
Advarsel til familien	24	Et slag blir forberedt	53
Svar fra Koreisj	25	Framrykning mot Uhud.....	54
Problemer i Yatrib.....	27	Slaget ved Uhud.....	54
Ydmykelser og framgang.....	27	Hevn	56
Koreisj med tilbud og krav.....	28	Martyrene begraves	57
Ledere i Koreisj	30	Etter Uhud	58
Undere og håp	30	Hevnens ofre.....	59
Familier splittes	31	Bani Nadir	60
Mishandling og tortur	33	Vollgraven.....	62
Abessinia	33	Beleiringen	63
En omvendelse	35	Bani Kureisa	69
Forbud som mislykkes.....	37	Halsbåndet	71

Koreisj i knipe.....	72	Forsoning.....	83
En klar seier.....	73	Tabuk.....	83
Brev og intriger.....	74	Tiden etter Tabuk.....	84
Kheibar.....	75	Framtiden.....	86
Den lille pilegrimsreisen.....	78	Avskjedens pilegrimsreise.....	87
Mot Syria.....	79	Erklæringen ved Gadir Khum ..	88
Brudd på våpenhvilen.....	80	Profetens valg.....	88
Mekka erobres.....	81	Etterfølgelse og begravelse.....	89
Slaget ved Hunain, – Taif.....	82		

Guds Hus

For fire tusen år siden bodde det i Palestina en mann som het Abraham. Han bar på en stor sorg. Den var at han ikke fikk barn. Hans kone, Sara, var blitt en gammel kvinne, og over den alder da kvinner er fruktsomme-lige. Skulle Abraham forbli barnløs?

En natt sto han utenfor teltet sitt. Da talte Gud til ham og sa: «Se opp på himmelen, Abraham, og tell stjernene på den, om du kan!» Abraham så opp på de blinkende stjernene, spredt ut på den mørke himmelen. Gud sa: «Like tallrike som stjernene er, skal slekten din også bli.»

Sara ønsket at Abraham skulle få mulighet til å bli far, så hun lot ham ekte Hagar, en egyptisk trellkvinne. Slik fikk Abraham to koner. Men kvinnene var sjalu på hverandre. Og trett av disse feidene dro Hagar ut i ørke-nen. Der ba hun til Gud om hjelp.

I ørkenen kom en engel til henne, og den sa: «Hagar, du er med barn! Og stor skal slekten din bli. Du skal føde en sønn, og kalle ham Ismael! For Gud har hørt bønnen din.» Ismael er et arabisk ord, som betyr «Gud hører». Da Hagar fikk denne beskjeden, dro hun hjem igjen. Så fødte hun Abrahams barn.

Like etter dette talte Gud på nytt til Abraham. Han sa at Abraham skulle få en sønn med Sara også. Den sønnen skulle hete Isak. Og Sara ble svanger. Hun fødte Abrahams andre barn.

Men Sara var fremdeles sjalu på Hagar. Hun ønsket at Hagar og Ismael skulle dra sin vei. Men Abraham ville ikke skilles fra dem, for han var glad i dem begge.

Da talte Gud til Abraham og sa at han skulle gjøre som Sara ønsket. Men Abraham behøvde ikke sørge, sa Gud, for Han ville passe godt på Hagar og sønnen deres.

Abraham fulgte befalingen fra Gud. Han førte Hagar og Ismael ut i ørkenen. Der etterlot han dem på et øde sted i Arabia, i en dal som het Bekka.

Hagar og Ismael var lenge uten vann. Til slutt holdt de på å tørste i hjel.

Ismael ynket seg og gråt. Ja, det sies at han ropte på Gud! Hagar sto på en åsrygg, som het Safa, og speidet fortvilet etter hjelp. Hun så verken folk eller vann. Så skyndte hun seg til en annen knaus, som het Marva, men overalt var det bare sand. Hun sprang mellom de to knausene, Safa og Marva, syv ganger på leting etter vann. Så satte hun seg utmattet ned.

Da talte en engel til henne. Den sa: «Hagar, hva frykter du? Gud har hørt barnets røst! Reis deg og ta barnet på armen. Det skal bli til en mektig nasjon.»

Og brått så hun vann i sanden. Det strømmet fram fra en kilde, på et sted der Ismael hadde satt foten. Nå var de begge reddet.

Vannet var velsmakende og rent. Kilden fikk navnet Zamzam. Den ble rastested for karavaner.

Abraham besøkte Hagar og Ismael i Bekka. Der bygde han, sammen med Ismael, et Hus til ære for Gud. Huset fikk form av en kube, med et hjørne i hver himmelretning. I et av hjørnene satte de en meteorstein. Den steinen hadde kommet fra Paradis. En engel hadde gitt den til Abraham. Først var steinen hvit som snø, men den ble etter hvert sort av menneskenes synder.

Dalen fikk et nytt navn: Mekka. Gudshuset ble kalt for Kaba. Huset ble mål for valfart, i tråd med det Koranen sier: *Kall menneskene til pilegrimsreisen!* (22,27)

Fra hele verden skulle folk dra til Kaba, ut ifra ønsket om å tjene Gud.

Glømsel og forfall

De mange pilegrimene gjorde Mekka velstående. Det kom pilegrimer fra hele Arabia, og snart også fra fjernere steder. Det var slik at den store pilegrimsreisen, *hadj*, skulle gjennomføres på en bestemt tid av året. Men den lille pilegrimsreisen, *umra*, kunne man foreta når som helst det passet. Derfor var det alltid pilegrimer i Mekka. De kom med rene hjerter, og utførte de ritualer som var overlevert fra Abraham og Ismael.

Men med tiden ble denne gudsdyrkingen svekket. Folk begynte å interessere seg for fremmede avguder, i stedet for den ene sanne Gud.

Ismaels etterkommere ble tallrike, og mange flyttet fra Mekka. De tok med seg steiner og andre gjenstander – i utgangspunktet for å ha dem til minne om pilegrimsbyen. Men etter hvert begynte enkelte å tilbe disse tingene i seg selv. De la seg til forskjellige hedenske skikker, som de hentet fra de ulike stedene der de slo seg ned. Når en del av disse menneskene så vendte tilbake til Mekka, tok de med seg avgudene og de nye vanene sine dit. De påvirket andre, og forfallet spredte seg.

Først var det nok meningen at gudebildene og de andre gjenstandene man dyrket, skulle være bindeledd mellom menneskene og Gud. Men snart ble Gud glemt i virvaret av symboler. Folk begynte å tilbe selve disse tingene i stedet, og tillå dem magiske egenskaper. Noen gjorde dette med vilje eller ut ifra likegyldighet, mens andre bare var forvirret og trodde de handlet riktig. Mange interesserte seg ikke lenger for tanken om det neste livet, men levde bare for det de kunne oppnå her på jorden.

Samtidig skjedd det noe med Zamzam: Kilden som var en gave fra Gud, ble langsomt fylt igjen med sand. Dette skyldtes at man ikke lenger verdsatte den tilstrekkelig.

Folk gravde andre kilder isteden. De hentet en moabittisk avgud, Halhul, til Kaba – og snart ble han regnet som den høyeste guden der.

Koreisj

Koreisj var en arabisk stamme, etterkommere av Abraham. Kusay het en mann i den stammen. Khosa var en annen stamme, fra Abraham den også. Huleil het en leder der.

Huleil hadde en vakker datter, og hun giftet seg med Kusay. Dette var rundt fire hundre år etter Kristus.

Kusay var sterk og begavet. Han ble satt til å styre Mekka. Og det gjorde han med fast hånd. Han fikk folk til å betale skatt. For pengene kjøpte han mat, som han ga til fattige pilegrimer. Rundt Kaba lot han bygge hus, der det tidligere bare hadde stått telt. Han bedret styresettet i Mekka.

Da han døde, oppsto det uenighet om hvem av sønnene som skulle etterfølge ham. Selv hadde han utpekt Abd ad-Dar. En annen sønn, Abdu Manef, var bedre egnet, men han trakk seg, i respekt for faren.

Da disse sønnene døde, oppsto på nytt spørsmålet om hvem som skulle styre Mekka. Noen holdt på sønnene til Abd ad-Dar, og andre på dem til Abdu Manef.

Det endte med at oppgaven ble delt. Sønnene til Abd ad-Dar fikk ansvaret for Kaba, og skulle ha nøkkelen til huset. Sønnene til Abdu Manef skulle kreve inn skatt, og gi pilegrimer mat og vann.

Hashem var den dyktigst av dem alle. Han var respektert både av egne og av fremmede, slik som faren, Abdu Manef, hadde vært. Han åpnet to viktige karavaneveier. Den ene gikk til Jemen om vinteren, og den andre til Syria om sommeren.

Langs sommerruten lå Yatrib, elleve dagsreiser nord for Mekka. Yatrib var en grønn og frodig oase. Den ble styrt av en arabisk stamme. Mange jøder bodde også der. Jødene levde i velstand, og de var aktive deltakere i livet i oasen.

En av de arabiske kvinnene het Selma. Hun var klok og respektert. Hashem fridde til Selma, og fikk ja. Men Selma stilte som betingelse at hun måtte få råderett over sitt eget liv selv om hun var gift. Hashem godtok det.

De to fikk sønnen Sheiba sammen. Han vokste opp i Yatrib. Men Hashem ble ikke gammel, han døde på en reise til Palestina.

Hashems yngre bror het Muttalib. Han fikk oppgaven med å kreve inn skatter og gi pilegrimer mat og vann. Han valgte Sheiba som sin etterfølger og hentet ham til Yatrib.

Med Sheiba bak seg på kamelryggen, red Muttalib inn i Mekka. Noen undret seg over den unge fremmede, som de trodde var Muttalibs slave, på arabisk «Abd al-Muttalib». Sheiba ble derfor kjent under det navnet. Han vokste i anseelse, og ble verdsatt av alle. Så da Muttalib døde, var det bare naturlig at Sheiba overtok oppgavene hans.

Ut av glemselen

Ved Kabas nordvestlige hjørne, ligger et spesielt sted. Det kalles for Hidjer Ismael, og er gravplassen til Ismael og Hagar. Abd al-Muttalib gikk ofte dit.

Han holdt møter og hadde samtaler der. Det hendte han sov på stedet, for å være nær sine døde slektninger.

En natt fikk han se en skikkelse i en drøm. Denne skikkelsen sa: «Grav etter frisk klarhet!» Abd al-Muttalib spurte hva dette betydde, men da forsvant skikkelsen. Den kom tilbake neste natt og nå sa den: «Grav etter det som fornyer!» Natten deretter sa den: «Grav fram den gjemte skatten!» Så begynte den å uttrykke seg mer direkte. «Grav etter Zamzam!» sa den.

Han fikk beskjed om hvor han skulle grave. Og han fikk hjelp av sønnen sin. Til slutt støtte de på en stein – og da de fjernet den, flommet vann fram. De hadde funnet igjen Zamzam! Det velsignede vannet rant friskt og rent fram fra kilden.

Zamzam skulle tilhøre Hashims slekt, hashemittene, ble det bestemt. Den slekten skulle ha ansvar for å gi vann til pilegrimer.

Behovet for en profet

Abd al-Muttalib trodde mest på Gud. Men for andre var Hubal viktigst. Folk dyrket mange guder på den tiden. Og for noen av gudene bygde de templer. De tre «gudsdøtrene» Lat, Ussa og Manat, for eksempel, hadde fått sitt eget «gudshus».

Abd al-Muttalib var pilegrimenenes vert. Han syntes han måtte respektere dem. Så han godtok avgudene deres, selv om han ikke trodde så mye på dem selv.

Enkelte avviste alle avguder fullstendig. De ble kalt *hunafa*, «de ortodokse», og var som oftest utstøtt fra samfunnet. For dem var Halhul lik gullkalven, som Israels barn hadde dyrket. Det samme gjaldt andre guder. De ville gjenopprette den rene troen, og så fram til at en ny profet skulle komme.

Mange kristne ventet også en profet. Jesus hadde forespeilet dem dette, da han sa: «Han (den kommende profet) skal ikke snakke ved seg selv, men meddele det han hører.» (Johannes, 16,13) Jødene ventet på en profet, som riktignok måtte være jøde og tilhøre det «utvalgte folket». Men araberne trengte en profet mest til å rense troen og skape orden i samfunnet. Gud hadde en plan for dette.

Abd al-Muttalib ville finne en kone til Abd Allah. Valget falt på Amina, en ung og vakker kvinne, og bryllupet ble storslagent. Abd Allah utstrålte slik skjønnhet at folks tanker gikk til profeten Josef. Kunne Abd Allah være en kommende profet? Eller kanskje bli far til en profet?

Abd Allah var 24 år, i det Herrens år 569 etter Kristus. Det neste var Elefantens år og skulle bli minneverdig av flere grunner.

Elefantens år

Landet Jemen var på denne tiden del av Abyssinia. Stattholderen i Jemen het Abraha. I hovedstaden Sana lot han bygge en stor og prektig katedral, som skulle overgå Kaba i Mekka og bli mål for alle pilegrimsreiser.

Katedralen ble reist av marmor. Den ble pyntet med kors laget av gull og sølv. Prekestolen var av elffenben og ibenholt.

Abraha skrev til sin herre, kongen av Abyssinia: «Jeg har reist en katedral til din ære, konge! Og det finnes ikke maken til den. All valfart skal gå dit.»

Men først måtte han ødelegge Kaba. Så han samlet en stor hær og bega seg mot Mekka. Foran hæren gikk en krigstrenet elefant. Noen arabere prøvde å stanse Abraha, men de ble nedkjempet. Lederen deres het Nufail. For å redde livet sitt, ble han veiviser for Abraha.

Den store hæren nærmet seg etter hvert Taif, med templet til avguden Lat. Folket i Taif fryktet at Abraha skulle tro at templet til Lat var Kaba. Så de inngikk et forlik med ham, og forklarte ham veien til Mekka. De sendte med en annen veiviser, som døde etter kort tid, og han ble gravlagt et stykke fra Mekka. Folk steiner graven hans den dag i dag.

Utenfor Mekka slo hæren leir. Noen krigere dro ut på tokt. Fra et beite tok de to hundre kameler, som tilhørte Abd al-Muttalib.

I Mekka holdt Koreisj råd. De kunne ikke motstå hæren. Men de ville ta rede på hva Abraha ønsket. Så de sendte ut Abd al-Muttalib for å møte ham.

Abd al-Muttalib var blitt en gammel mann. Men han var fortsatt ungdommelig og sterk. Han utstrålte verdighet og stolthet. Så Abraha reiste

seg fra sitt kongelige sete da Abd al-Muttalib steg inn i teltet, og bød ham en plass ved sin side.

Abraha ville unngå krig, sa han. Men Kaba måtte ødelegges. Så han krevde å få overgitt byen.

Han sa at Abd al-Muttalib kunne få komme med et ønske. Abd al-Muttalib svarte ham: «Jeg vil ha tilbake kamelene mine.» Abraha ble overrasket over dette. Han var jo kommet for å ødelegge hele Kaba, og så var denne mannen opptatt av noen kameler! Men Abd al-Muttalib svarte og sa: «Kamelene er mitt ansvar, mens Kaba har sin Herre. Jeg beskytter mine kameler, og Herren verner Sitt Hus.»

Abraha sa: «Ingen ting kan redde Kaba nå!» Men Abd al-Muttalib svarte: «Vi får se!» Og kamelene fikk han med seg.

Abd al-Muttalib fortalte Koreisj om Abrahass krav. De valgte å følge det, og trakk seg ut av byen. Abd al-Muttalib sto alene midt i Mekka, og fylt av tanker gikk han inn i Kaba. Der vendte han seg til Gud og sa: «Herre, Din tjener beskytter sitt hus. Så vern Du Ditt.» Deretter gikk han ut til de andre.

Mekka var folketom. Abrahass hær sto ferdig oppstilt. Foran hæren sto krigselefanten, med Nufail ved siden av.

Nufail hadde fulgt elefanten en god stund og lært seg å gi den ordre. Nå hvisket han noe til den, og elefanten gikk ned på kne. Soldatene ville ha den opp, men elefanten rørte seg ikke. Det var som om den lyttet til en mektigere stemme enn deres.

Soldatene slo med stokker og stakk med kroker, men elefanten enset det ikke. Så prøvde de å lure den isteden. Hele hæren vendte om, som om de ville slå retrett. Da reiste elefanten seg og snudde, den også. Men straks hæren igjen vendte seg mot Mekka, la elefanten seg ned på kne. Det var som et tegn til Abraha, om å snu og dra hjem. Men Abraha var besatt av tanken på å ødelegge Kaba.

Han ga hæren ordre om framrykk. Da ble himmelen mørk i vest, og det hørtes en merkelig lyd. Lyden tiltok, og mørket kom mot dem. Det var en veldig flokk med fugler. De bar jordklumper i nebb og klør.

Klumpene slapp de ned på soldatene, som ble truffet med slik kraft at mange ble drept og såret. Men elefanten ble ikke rammet. Soldatene flyk-

tet i panikk. Hele hæren gikk i oppløsning. De som overlevde, vendte tilbake til Jemen. Og slik ble Kaba reddet.

Abd Allah var ikke i Mekka da dette skjedde. Han var på reise til Palestina og Syria. På hjemveien stanset han i Yatrib. Der ble han syk og døde.

Dette utløste sorg i Mekka. Men for Amina var det en trøst at hun bar på Abd Allahs barn.

Hun kjente barnet i seg som et lys. En gang skinte det vidt omkring. Da hørte hun en stemme som sa: «Du bærer folkets fyrste i ditt skjød! Når han blir født, skal du si: 'Jeg stiller ham i Den enes forvaring, mot det onde i all anfektelse.' Du skal gi ham navnet Muhammed.»

Kort tid etter ble barnet født. Abd al-Muttalib tok straks barnet i favn. Han bar det inn i Kaba og takket Gud for gaven.

I ørkenen

Det var vanlig på den tiden at velstående familier i byene sendte nyfødte sønner ut i ørkenen for en tid, for å bli ammet og avvent av beduiner. Slik var praksisen i Mekka også. For livet kunne være usunt å leve i byene, der spredte det seg ofte sykdommer. Men ute i ørkenlandet var alt rent og friskt, og dette ga grunnlag for god helse. Man kunne også få tvilsomme venner i byene, mente folk, og ende opp i dårlige miljøer. Ørkenen derimot, ga verdighet og stolthet, og utviklet ens karakter. Språket var fattig i byene, men i ørkenen var det rikt og poetisk.

En av beduinstammene het Saad. I denne stammen hadde man mye erfaring med å oppdra andres barn. Amina ønsket at en kvinne fra den stammen skulle ta hånd om gutten hennes.

På denne tiden pleide medlemmer av stammen å komme inn til Mekka for å hente nyfødte sønner. Så Amina ventet på dem.

Halima het en av kvinnene i stammen. Hun kom i et følge, sammen med mannen sin. Brystbarnet hennes var også med. Halima har senere fortalt dette: «Vi hadde vært gjennom en hard tørke. Og vi eide nesten ingen ting. Jeg kom ridende på et grått esel, så svakt at vi sinket de andre. Vår hunnkamel var gammel og sliten og ga ikke en dråpe melk

lenger. Jeg hadde ikke nok melk selv heller, så barnet vårt var sultent og gråt.»

Gruppen forhørte seg om brystbarn i Mekka. Amina bød sønnen til én, og så til en annen av kvinnene. Snart hadde hun spurt dem alle. Men ingen ville ha gutten. Halima har forklart det slik: «Vi ventet ytelser fra barnets far, når vi tok i mot en annens barn. Her var guttens far død. Han hadde nok mor og bestefar, men vi visste ikke mye om dem.»

Beduinene gjorde ikke dette for penger. Nei, det ville gitt liten ære. Men de oppnådde andre fordeler ved forbindelsene som ble etablert. Og fordelene gikk begge veier. Beduinene sto naturen nær, mens byboerne hadde eiendom og makt. De utfylte hverandre.

Amina var fattig, for mannen hadde vært ung da han døde, og ikke rukket å skaffe seg noen rikdom. Så Muhammed, Aminas gutt, var det fattigste brystbarnet som ble budt fram.

Fosterforeldrene blant beduinene var sjelden velstående. Men de skulle ikke være fattige heller. Halima og mannen hennes var de fattigste som var med i følget. Så byboerne valgte andre i stedet.

Snart hadde alle beduinkvinnene fått fosterbarn, med unntak av Halima. Hun som var den fattigste ammen, fikk ingen fosterbarn. Mens den fattigste som søkte amme til barnet sitt, ikke fant noen.

Halima har senere fortalt: «Vi holdt på å forlate Mekka. Men jeg ville nødig komme tomhendt hjem. Så jeg sa til mannen min at nå tar jeg den farløse gutten. Han svarte at det fikk bli som jeg ville. Og han la til: 'Guds velsignelse kan følge med!' Så jeg tok til slutt gutten,» sa Halima, «for det var ingen andre å ta.»

Hun la gutten inn til seg. Og nå ga brystene hennes melk. Både gutten og hennes eget barn ble mette. Hunnkamelen begynte også å gi melk igjen, og eselet fikk nye krefter. Markene deres som før hadde vært golde, ble grønnere enn alle andres. Buskapen deres trivdes og vokste.

I to år diet Halima gutten, før han ble avvent. Han vokste seg frisk og sterk.

En gang kom Halimas sønn løpende, og ropte: «To menn i hvite klær holdt fast Koreisj-broren min! De åpnet brystet hans og rørte i det!»

Halima skyndte seg ut da hun hørte dette. Der kom Muhammed gående, urolig og blek. Han sa at to menn hadde rensset hjertet hans.

Men intet menneske var å se. Og guttens bryst hadde ingen sår.

De to mennene hadde vært engler. De hadde tatt noe urent fra Muhammeds hjerte, og så vasket det rent med snø.

For hvert menneske som fødes, er merket av Satan. Unntakene er Maria og hennes sønn.

Alene

Muhammed ble etter hvert sendt tilbake til moren. Han levde lykkelig i Mekka, var elsket av farfar og avholdt av tanter og onkler. Han hadde venner blant fettere og kusiner.

Seks år gammel ble han med moren til Yatrib. Der ble hun syk og døde. Muhammed var nå foreldreløs.

Abd al-Muttalib fikk ansvaret for gutten. Hans kjærlighet til den avdøde sønnen, Abd Allah, ble overført til sønnesønnen. De to var stadig sammen. Man så dem vandre hånd i hånd, ved Kaba og andre steder.

Byens ledere holdt møter i De eldres råd. Muhammed var ofte der sammen med dem. Og Abd al-Muttalib som var 80 år, unnslo seg ikke for å spørre Muhammed på sju hva han mente om saker og ting.

Men to år etter at moren døde, gikk bestefaren også bort. Det ble Abu Talib som tok seg av gutten. Han var Muhammeds onkel, og bror til Abd Allah. Abu Talib og hans kone, Fatima, behandlet Muhammed som sin egen sønn. Og Fatima ble som en erstatter for Muhammeds avdøde mor.

Munken Bahira

Abd al-Muttalib hadde en gang vært rik, men hadde tapt det meste han eide. Han etterlot seg et mindre bo, som ble delt mellom sønnene. Blant dem var det noen velstående menn, men Abu Talib var fattig. Og det var hos ham Muhammed skulle bo. Så Muhammed måtte tidlig i arbeid for å tjene til livets opphold. Han gjette sauer og geiter utenfor Mekka.

Men det hendte han ble med Abu Talib på reiser. En gang reiste de med en karavane til Syria. Muhammed var syv, noen sier tolv år. Karavanen stanset for å hvile ved Bostra, på et sted der det var en grotte, og i grotten bodde det en kristen munk. I generasjoner hadde munkene holdt til der – når en beboer døde, flyttet den neste inn. Han overtok bøker og skrifter etter forgjengere, der det sto om en kommende profet.

Munken som nå bodde i grotten, het Bahira. Han satt ofte og skuet ned på karavanene, og en dag ble han vitne til noe rart. Over en karavane som nærmet seg, lå en sky. Stanset karavanen, gjorde skyen det også. Skyen ga skygge til de reisende, og snart stanset karavanen for å raste under et tre. Da senket treet grenene sine, som for å verne personene som var blitt fulgt av skyen. For Bahira ble dette et tegn som viste mot den kommende profet. Han tenkte: Kan profeten være blant disse reisende?

Bahira gjorde i stand mat og inviterte de reisende inn til seg. Alle kom, med unntak av Muhammed som ble igjen for å passe kameler.

Bahira mønstret gjestene sine. Men ingen av dem svarte til beskrivelsen. Han sa: «Menn av Koreisj, er dere alle her?» De svarte: «Vi er her alle sammen, bortsett fra en gutt som ble igjen der nede.» Bahira sa: «La ham også komme og spise.» Mennene beklaget at de hadde glemte Muhammed, og hentet ham til seg i grotten.

Bahira kastet et blick på gutten, og så at han kunne være profeten. Han iakttok ham mens han spiste – og snakket vennlig til ham. Mange av guttens trekk kunne passe med beskrivelsen i bøkene.

Bahira ba til slutt Muhammed om å ta av seg kappen. Og da fant han det han lette etter. For på Muhammeds rygg, mellom skulderbladene, så han et fødselsmerke. Det var «profetiens segl», som var omtalt i gamle skrifter. Da kunne det ikke lenger være noen tvil.

Bahira vendte seg til Abu Talib og spurte: «Er du i slekt med gutten?» Abu Talib svarte: «Han er sønnen min.» Bahira sa: «Nei, faren til denne gutten er død!» Abu Talib nikket og svarte: «Du har rett, han er egentlig min brors sønn.» Munken ba Abu Talib ta med seg gutten hjem og beskytte ham mot alle farer,

Han sa: «Det venter gutten store ting.»

Et løfte om rettferdighet

De fullførte reisen til Syria og vendte tilbake til Mekka. Muhammed levde videre som før. Abu Talib ga ham etter hvert våpentrening. Og Mohammed ble en dyktig bueskytter, slik som Abraham og Ismael hadde vært.

Det pågikk ingen krig i Mekka. Men Koreisj praktiserte blodhevn. Den gikk i en ond sirkel. Ble noen drept, så skulle han hevnes, og en annen ble drept som gjengjeld. Den som ble drept, skulle igjen hevnes, ved at en ny ble drept. Slik holdt man det gående i årevis. Hele stammer ble trukket inn.

Stammene var suverene, og styrte seg og sitt på egen hånd. Det fantes ikke noe samlende rettsapparat, med myndighet over stammene. I Syria, under romersk styre, hadde man jo derimot en stor sentralmakt over seg, og flere felles lover og regler. Slik var det i Abyssinia også. Men Arabia var preget av blodhevn og splittelse. Det eksisterte ingen rettssikkerhet for individet, siden «retten» var knyttet til stammen. Følgende hendelse kan illustrere dette:

Det gjaldt en kjøpmann fra Jemen. Han hadde avtalt salg av noen varer og levert varene, men ikke fått betalingen. Fordi han ikke hadde bånd til noen stamme, ville ingen hjelpe ham med å få ordnet saken. Han ropte denne uretten fra en høyde, i håp om at andre ville høre.

Noen reagerte til slutt på denne manglende rettferdighet og orden i samfunnet. De ville ha regler som var like for alle, så de kunne bygge et trygt og sikkert samfunn og hjelpe de svake. Derfor samlet de seg til et møte. Muhammed var også med. Det var før han ble kalt til profet.

Muhammed satt der, sammen med avgudsdyrkerne. Alle ønsket lov og rett, et bedre system. Ved å samarbeide om slike mål, sa Muhammed, utfører man en islamsk handling. Hendelsen betegnes som *hilf ud fadul*.

Og hva skjedde så med kjøpmannen? Han fikk betalt for sine varer.

Ekteskap

Muhammed var blitt en ung mann. Han var ofte med slektninger på reise. En gang ble han bedt av en kjøpmann om å selge noen varer for ham. Handelen gikk godt for Muhammed, som så påtok seg nye oppdrag. Han

begynte å få egen inntekt på den måten, og kunne tenke på å gifte seg.

Khadidja het en kvinne i Mekka. Hun drev handel, og var rik. To ganger hadde hun vært gift, og blitt enke. Hun leide folk til å hjelpe seg med arbeidet.

Muhammed var respektert og kjent. Han ble kalt *Al-Amin*, «den hederlige». En dag sendte Khadidja bud til Muhammed, med spørsmål om han ville utføre et oppdrag for henne. Han ble bedt om reise til Syria for å selge noen varer der. Han skulle få godt betalt.

Muhammed påtok seg oppdraget. Og reisen til Syria gikk godt. Han kom tilbake og ga Khadidja rapport. Han fortalte henne om varer og priser. Khadidja hørte på det han sa. Men mest ble hun opptatt av mannen.

Muhammed var 25 år på denne tiden. Han var slank og middels høy. Kroppen var velbygd, med brede skuldre. Håret og skjegget hans var sort og fyldig. Pannen var høy, og han hadde tydelig tegnede øyenbryn og våkent blikk. Nesen var skarp og rett, og munnen var også velformet. Han hadde en naturlig skjønnhet og sterk utstråling. Ansiktet hans lyste nærmest.

Khadidja var også vakker, selv om hun var 15 år eldre enn ham. Mens han snakket, spekulerte hun på om han ville bli mannen hennes.

Etter samtalen kontaktet hun en venninne, som gikk for å snakke med Muhammed. Venninnen innledet sitt ærend med å spørre: «Hvorfor er du ikke gift, Muhammed?» Han svarte: «Fordi jeg ikke har råd.» Venninnen sa da: «Men dersom du på en eller annen måte fikk råd, og kunne gifte deg med en kvinne som både er vakker og rik, og dessuten edel og from, ville du ønske det?» Muhammed spurte hvilken kvinne hun mente, og hun sa: «Det er Khadidja jeg tenker på!»

Han ville da gjerne vite hvordan dette skulle gå til, og venninnen svarte: «Overlat det hele til meg.» Da sa Muhammed ja til å gifte seg med Khadidja.

Khadidja kalte ham til seg da hun hørte dette, og sa til ham: «Jeg elsker deg, Muhammed! Du er hederlig og uavhengig. Av karakter er du vakker og ren. Din tale er klar og sann.» Hun bød Muhammed ekteskap.

Brudegaven var 20 kameler. Og slik ble Muhammed gift.

Under samme tak

Muhammed flyttet inn hos Khadidja. Hun ble hans kone og venn, og delte hans meninger og tanker. Ekteskapet ble rikt velsignet, med både kjærlighet og glede. Men det inneholdt også sorg.

De fikk seks barn sammen, to sønner og fire døtre. Kasim ble født først, men døde før han ble to år. Så kom fire døtre: Zeineb, Rukaya, Um Kultum og Fatima. Abd Allah ble født sist, men han døde også tidlig.

Sammen med dem bodde Said, en tidligere slave. Muhammed hadde satt ham fri da Said var 15 år.

Ali, sønn av Abu Talib, flyttet også inn hos Muhammed – i et år med hungersnød, da livet ble vanskelig for Abu Talib. Ali var bare fem år da han kom, og tok på et vis plassen til Abd Allah, Muhammeds sønn, som hadde dødd så tidlig. Ali ble som en bror for Zeineb, Rukaya, Um Kultum og Fatima.

Det var slektninger rundt dem på alle kanter. Mange kan nevnes ved navn. Noen treffer vi senere i denne boka. Men Abu Safian skal vi omtale straks. Han var like gammel som Muhammed, og var også blitt diet av Halima, så han var hans fosterbror. Begge ble språkets mestere, Abu Safian som begavet poet og Muhammed som uovertruffen taler. Men i den kommende kampen for sannhet, skulle de stå på hver sin side.

Kaba bygges opp igjen

Muhammed var 35 år da unge Ali kom i hans hus. På den tiden ville Koreisj bygge opp igjen Kaba. For gudshuset var forfalt. Flere vegger var rast sammen, og bygningen manglet tak. Selv når døra var stengt, kunne man komme inn. Tyver hadde vært på ferde og tatt verdifulle ting, så det var nødvendig å sikre huset.

Nå fantes det treverk til taket, for et skip hadde strandet ved Jeddah, og vrakrester kunne brukes. En tømmer som bodde i Mekka, han var en kristen kopter, kunne også hjelpe til.

Koreisj bedret og forsterket bygget. Hver klan arbeidet for seg. Så skulle den sorte steinen på plass. Men hvem skulle gjøre det? Hver enkelt klan ville ha æren for det.

De ble til slutt enige om at den første som kom til huset, skulle bli bedt om å finne en løsning. Og inn skred Muhammed, *Al-Amin*, som nå skulle være megler.

Han ba om å få en kappe. Den brettet han ut på marken. Han la den sorte steinen på kappen. Så bød han hver klan om å ta tak i kappen, og sammen løfte steinen opp. Og med steinen i riktig høyde, satte han den selv på plass.

Den første åpenbaringen

Muhammed følte det i blant som han ble fylt av et lys. Denne følelsen kom alltid om natten når han sov. Den ga ham en dypere innsikt, og ble for ham som et varsel om at noe spesielt ville komme til å skje.

Han søkte ofte til ensomheten i en grotte. Der satt han, i et fjell som het Hira, tenke over livet og ba.

En gang hørte han en stemme, som sa: «Fred være med deg, Guds budbringer!» Men intet menneske var å se. Det var som om stemmen kom fra steiner og trær.

Så satt han i grotten og mediterte, en gang mot slutten av måneden ramadan, da en engel kom til ham, i form av en mann, og sa: «Forkynn!» Muhammed ble skremt og svarte: «Jeg er ingen forkynner.» Engelen gjentok det samme tre ganger. Og Muhammed ga samme svar. Da sa engelen: *Forkynn, i navnet av din Herre, Han som skapte mennesket av et sammen-grodd frø! Forkynn! Se, Herren er Den store velgjører, Som ved pennen har undervist mennesket i hva det ikke visste.* (Koranen 96,1-5)

Muhammed gjentok ordene. De satt som skrevet i hjertet hans. Men engelen forsvant. Muhammed undret seg på hva som skulle skje. Var han utpekt som forkynner? Og hva ville folk si? De ville vel kalle ham en løgner. Han skyndte seg ned fra grotten.

Da hørte han en stemme som sa: «Å, Muhammed, du er Guds sendebud! Og jeg er engelen Gabriel.» Muhammed så opp. Da kjente han gjesten sin igjen, selv om det ikke var en vanlig mannsskikkelse lenger, men en veldig engel som fylte hele himmelranden. Engelen gjentok det den

hadde sagt. Mohammed stirret på den, før han vendte seg bort. Men hvor han enn så, var engelen der. Den forsvant til slutt, og Muhammed løp fortumlet hjem.

Vel hjemme falt han om på gulvet, med bankende hjerte, og utbrøt: «Khadidja, dekk meg!» Khadidja la kappen om ham. Den verste frykten begynte å slippe taket, og han fortalte Khadidja hva som hadde hendt. Trodde hun at han var besatt? Men Khadidja trøstet ham og sa at hun trodde på det han fortalte.

Så kom en ny åpenbaring: *Ved pennen og ved det man skriver, du er ved Guds nåde, ikke besatt! Du skal få en lønn som varer evig, og bli et lysende eksempel, ved ditt liv og din handling.* (68,1-4)

Deretter ble det stille. Det kom ingen flere åpenbaringer på en stund. Hadde Muhammed tapt Himmelens gunst? Han ventet og grublet, men ble oppmuntret av Khadidja. Hun støttet ham og trodde på ham.

Så kom en tredje åpenbaring. Den ga bud om oppgaven hans: *Ved morgengulden og nattens stillhet, din Herre har ikke forlatt deg! Han er ikke misfornøyd med deg. Livet foran deg, blir bedre enn det bak. Han skal gi, så du blir tilfreds. Du var foreldreløs, og Han vernet deg, villfaren, og Han veiledet deg, trengende, og Han ga det du søkte. Så vær ikke hard mot foreldreløse, og vis ikke bort de svake! Og hva Herrens godhet angår, så skal du gjøre den kjent.* (93,1-11)

Gudsdyrking

Muhammeds skulle spre Herrens budskap. Men først fikk han lære å be. Engelen Gabriel kom til ham. Den rørte et øyeblikk i sanden, og vannstrømmet fram fra en kilde. Vannet brukte de til den rituelle vasken.

Engelen viste Muhammed bønneritualet, hvordan man skal stå, bøye seg, knele og legge pannen mot marken, mens man ærer Gud med disse ord: *Allahu Akbar*, Gud er Størst! Og hvordan man avslutter med en hilsen: *Assalam aleikum!* Som er et ønske om fred.

Muhammed sa alt dette videre til Kadidja. Og de to utførte bønnen sammen.

Ali var den gangen ti år. Han så Muhammed og Khadidja be. Overveldet av handlingen, og av ordene, spurte Ali hvem de bøyde seg for. Muhammed svarte: «Vi bøyer oss for Gud. Han har sendt meg som profet. Og pålagt meg å kalle folk til Ham.» Ali ville følge Muhammed, og løp til faren for å spørre om lov. Men på veien ombestemte han seg, gikk tilbake og sa: «Gud skapte meg uten å spørre far. Så hvorfor skulle jeg spørre far om lov til å dyrke Gud?»

Den neste til å følge Muhammed, ble Said. Deretter kom mange flere til troen.

En natt da Muhammed sov, innhyllet i sin kappe, fikk han en ny åpenbaring. Den varslet om Dommens dag: *Du, som ligger innhyllet i kappen, stå opp og advar! Lovpris Herren! Rens hjertet, og sky alt urent! Gi ikke gaver for å få gjengjeld av Gud! Vis standhaftighet overfor Herren! Når det støtes i basunen, kommer det en dag for smerte, og ikke lindring, for dem som ikke vil tro.* (74,1-10)

Senere kom denne åpenbaringen: *Vær Gud bevisst, og vis Ham hengivelse! Han er Herre over Øst og Vest. Det finnes ingen annen gud enn Gud, så vend dere til Ham i tillit.* (73,8-9)

Snart kom enda flere åpenbaringer til Muhammed. De pekte på det flyktige ved jordelivet. Mange omtalte også døden direkte. De varslet oppstandelsen, med Dommens dag, Himmel og Helvete. Flere henviste til Guds storhet – og til at Gud er én, udelt, sann, barmhjertig og nådig. De omtalte Hans mirakler i naturen. Og de oppfordret til ettertanke.

Åpenbaringene ble lært utenat av de som trodde. De troende hilste hverandre med de samme ordene som engelen Gabriel hadde brukt da den henvendte seg til Muhammed: *Assalam aleikum!* Fred være med deg! Og de svarte: *Alikum salaam!* Fred være med dere! I flertall, for samtidig å hilse de to englene som hvert menneske alltid har hos seg.

Advarsel til familien

Det var ennå ikke kommet noen allmenn oppfordring til folk om å slutte seg til Islam. Men tallet på troende vokste. De som trodde, var hengivne og oppriktige, menn og kvinner. De fleste av dem var unge. Mange kom fra fattige kår.

Profetens søskenbarn, Jafar og Zubair, hadde godtatt troen. Det samme gjaldt andre slektninger. Men Profetens fire onkler holdt stadig avstand.

Abu Talib hadde akseptert at sønnene hans, Jafar og Ali, var gått over til Islam. Abbas var unnvikende, og Hamsa skeptisk, selv om begge støttet Muhammed som person. Men Abu Lahab sa åpent at nevøen hans for med tøv og kanskje var en ren svindler. Da kom en ny åpenbaring til Muhammed: *Advar familien og dine nærmeste!* (26, 214)

Profeten kalte til seg Ali og sa: «Jeg skal advare familien og mine nærme-
te. Det blir ingen lett sak. Men gjør ferdig et stykke sauekjøtt, og fyll opp et glass med melk. Så må du samle alle i Abd al-Muttalibs klan. Jeg skal forkynne for dem det jeg er blitt pålagt.»

Ali gjorde som Muhammed hadde sagt. Han samlet rundt førti menn. De satte seg ned for å spise.

Profeten smakte på kjøttet og sa: «Vær så god, spis i Guds navn!» Og alle spiste seg mette på kjøttet, som ellers rakk til bare én person. Muhammed ba Ali om å sende melken rundt. Og ett eneste glass med melk ble nok til dem alle.

Da sa Abu Lahab at måltidet måtte være forhekset. Alle reiste seg og gikk, før Muhammed fikk snakket til dem.

Profeten ba Ali lage et fellesmåltid dagen etter også. Alle gjestene kom på nytt. De spiste og drakk som forrige gang. Men denne gangen var Muhammed på vakt, og tok ordet før Abu Lahab.

Han sa: «Å, sønner av Abd al-Muttalib, ingen araber har tidligere kommet med et edlere budskap enn mitt! Jeg tilbyr dere alt det beste i denne og i den neste verden. Gud har bedt meg om å kalle dere til Ham.»

Så spurte han: «Hvem vil hjelpe meg, og bli min bror, min fullbyrder og min etterfølger?» Ingen i forsamlingen svarte. Alle var helt stille. Da sa Ali, som var 13 år: «Å, Guds profet! Jeg vil hjelpe deg.»

Profeten la hånden på Alis hode og sa: «Dette er min bror, min fullbyrder og min etterfølger. Dere skal lytte til og lyde ham.»

Men mennene reiste seg i munterhet. De sa, med et smil til Abu Talib: «Du skal lytte til og lyde din sønn!» De snudde seg fra Profeten og gikk.

Men andre kom til Islam. Blant dem var flere kvinner: Um al-Fadl, som var gift med Abbas, og de tre søstrene Maimona, Salma og Asma. Jafar giftet seg senere med Asma, og Hamsa med Salma. Safia, som var mor til Subair, gikk også over til Islam. Det samme gjorde Um Aiman.

Om Um Aiman sa Profeten: «La den som vil ekte en kvinne som hører Paradiset til, gifte seg med Um Aiman!» Said hørte dette. Um Aiman var mye eldre enn ham, men det hindret ikke at de to ble gift.

Svar fra Koreisj

Profeten og hans følgesvenner pleide å be på en slette utenfor Mekka. Der fikk de være i fred og ble de ikke sett av andre. Men en dag ble de likevel avbrutt av noen avgudsdyrkere som begynte å håne dem. Det kom til håndgemeng, og Said skadet en vantro. For første gang fløt det blod i Islam.

Muslimene ville avholde seg fra vold så lenge Gud ikke bestemte noe annet. Og Gud hadde oppfordret til tålmod: *Vær overbærende til det de sier, og hold høflig avstand til dem.* (73,10) *Vær mild mot dem som ikke vil tro, og gi dem tid.* (86,17)

Koreisj brydde seg først lite om troen. Men snart ble de kraftige motstandere av den. For troen angrep gudene og normene deres, forsto de etter hvert – ja, hele deres levesett.

Så de oppsøkte Abu Talib og ba ham snakke nevøen til rette. Abu Talib tok høflig i mot dem, men foretok seg ingenting etterpå. Så de gikk til ham på nytt og sa: «Vi godtar ikke at fedrene våre ydmykes, at skikkene våre hånes og gudene våre krenkes! Stanser du ikke din nevø selv, vil vi kjempe mot både ham og deg!»

Abu Talib ble bekymret. Han gikk til Muhammed, som sa: «Jeg sverger

ved Gud å holde fast ved min sak, til den seirer, eller jeg dør! Og ikke skal jeg vike, om de så tilbyr meg både måne og sol.» Muhammed hadde tårer i øynene. Abu Talib svarte ham: «Du, sønn av min bror, vær fri til å si hva du vil! Jeg skal ikke svikte deg.»

Abu Talib var æret og respektert. Dessuten var han leder for en klan. Han kunne gi beskyttelse til andre. Så Koreisj lot Muhammed i fred. De forfulgte i stedet de troende som var uten beskyttelse fra noen.

Men problemet med Muhammed vokste. Og snart var det tid for pilegrimsreise. Det skulle komme pilegrimer fra hele Arabia. Og Koreisj var vertskap for dem. De måtte vise gjestfrihet mot både pilegrimene og gudene deres.

Det var klart at Muhammed ville støte gjestene. Han kom til å be dem om å endre sin tro. Noen ville sikkert bli sinte, og kanskje ikke komme flere ganger. Handelen i Mekka ville lide under dette. Og Koreisj ville tape heder og ære. Så hva kunne Koreisj gjøre? De måtte advare pilegrimene!

Det ble satt ut folk ved alle innfartsveier for å fortelle om magikeren Muhammed.

Men dette virket mot sin hensikt. For mange av dem som ble «advart», ønsket å få vite mer om Muhammed.

Slik var det med en mann som het Abo Darr. Han var fra Gifar-stammen, som holdt til ved Rødehavet. Abo Darr var landeveisrøver, som de fleste andre i stammen. Men han trodde på én Gud. Abo Darr sa fram trosbekjennelsen: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Guds profet.» Muhammed visste at han var røver, og han betraktet mannen og sa: «Sannelig, Gud leder den Han vil på rett vei.»

Abo Darr dro tilbake til stammen. Han fikk mange til å godta Islam. Men han fortsatte som landeveisrøver, så han kunne ikke sies å følge troen fullt ut.

Tufail het en respektert poet. Han ble grepet av Koranens skjønnhet og gikk over til Islam. Mange andre fikk høre om Muhammed. Slik var det i Yatrib også.

Problemer i Yatrib

I Yatrib bodde det arabere og jøder. To arabiske stammer var ledende. De var ofte i strid med hverandre, og da allierte de seg med jødene. Jødene var monoteistiske, det vil si at de trodde på én Gud. Men de så på seg selv som utvalgte, og mente at de var «Guds eget folk».

Egentlig foraktet de araberne, som trodde på flere guder. Men de måtte tilpasse seg dem, for araberne var den sterkeste parten. Jødene avviste ikke tanken om en kommende profet, men mente at han måtte være jødisk.

En jødisk vismann hadde bodd en tid i Yatrib. Han hadde flyttet dit fra Syria. På dødsleiet sitt uttalte han: «Å jøder, jeg forlot et land med brød og vin for å komme til et land med sult og nød, hvorfor gjorde jeg det?» De som sto rundt ham svarte: «Du vet best.» Og han sa: «Jeg dro til dette landet fordi det er ventet en kommende profet. Han skal flytte til dette stedet, og jeg ønsket å følge ham.»

Noen unge jøder merket seg disse ordene og sluttet seg senere til Profeten, selv om Muhammed ikke var jødisk.

Men stort sett ble det slik da Profeten kom, at araberne likte mannen, og ikke budskapet, mens jødene likte budskapet, og ikke mannen.

Folk diskuterte Muhammed. Men mest opptatt var de av stammene, for nå gikk det mot konflikt mellom dem. En av stammene sendte budbringerne til Mekka med bønn om hjelp fra Koreisj. Men budbringerne ble avvist. I Mekka traff de Muhammed som bød dem å slutte seg til Islam.

En av budbringerne, som het Iyas, sa da han hørte Profeten: «Dette er bedre enn det vi kom for!» Men de andre avfeide ham. Iyas regnes som den første i Yatrib som godtok Islam.

Ydmykelseser og framgang

I Mekka vokste tallet på troende. Men de som ikke ville tro, øvet en stadig sterkere motstand. Muhammed ble kraftig hetset, særlig av lederne i Koreisj.

En gang da Muhammed kom til Kaba, sto folk der og snakket om ham. Han kysset den sorte steinen og begynte på de syv rundene rundt Huset. Hver gang han passerte lederne, ropte de skjellsord til ham.

Profeten reagerte på dette. Han stanset på den tredje runden, så på mennene og sa: «Dere ledere i Koreisj, hør hva jeg har å si! Ved Gud som holder min sjel, jeg skal gi dere mannefall.»

Ordene som ble sagt, og måten de ble sagt på, fikk lederne til å dempe seg. En av dem svarte, nesten vennlig: «Muhammed, gå den vei du vil, for ved Gud, du er ingen uvitende narr.» Men så angret de forsiktigheten sin, og ville gå hardere til verks.

En fryktet leder bar navnet Abu Hatem. Han var særlig hatsk mot Profeten. Navnet hans betyr «Hatems far», men muslimene kalte ham Abu Jahl, «Uvitenhetsens far», fordi han tok så feil i troen.

Han møtte en gang Muhammed ved Kaba og skjelte ham kraftig ut. Muhammed forholdt seg taus, men gikk sørgmodig hjem etterpå.

Da kom Hamsa tilbake fra jakt. Han pleide å takke Gud ved Kaba for byttet han hadde fått. En frigitt trellkvinne med sympati for Muhammed, hadde hørt overhalingen han hadde fått. Hun fortalte om det til Hamsa.

Hamsa var en vennlig mann. Han hadde et rolig gemytt. Samtidig var han djervest av alle. Og han var fryktet når han ble sint. Nå skalv den store kroppen hans i sinne. Men samtidig var det som om noe løsnet i sjelen hans. En halvferdig beslutning ble fullført, og han gikk til Abu Jahl og sa: «Våger du å håne ham, nå som jeg også er blant de troende!»

Abu Jahl var ikke uten mot, men fant det best å ikke svare på utfordringen. Han sa: «Jeg var virkelig stygg i min tale.» Fra den dagen fulgte Hamsa Islam.

Koreisj med tilbud og krav

Den nye troen var i framgang. Og Koreisj ble stadig mer bekymret. For hvordan skulle de stanse Muhammed? De valgte å forhandle med ham.

Utba het en forstandig leder. Han tilbød seg å være forhandler, henvendte seg til Muhammed og sa: «Muhammed, du er respektert, men nå splitter du et helt samfunn! Du sier folks levevis er forfeilet, og du avviser deres guder og tro.»

Han kom med et tilbud til Muhammed: «Er det rikdom du søker? Vi skal gjøre deg til den rikeste blant oss. Eller er det heder du ønsker? Du

skal bli vår fremste leder. Og har en ond ånd besatt deg, skal vi få en lege til å gjøre deg frisk.»

Men Profeten svarte: «Hør på meg!» Og så leste han opp deler av en åpenbaring som var kommet til ham.

Utba lyttet oppmerksomt først bare av høflighet. Men så ble han grepet av ordene, om skapelsen av himmel og jord, Guds profeter og tidligere folk. Den som motsetter seg Gud, ble det sagt, vil bli ødelagt. Mens den som tror, skal ha framgang og glede. Ordene sluttet slik: *Blant Hans tegn er natt og dag, sol og måne. Så bøy dere ikke for dem, men for Gud! Bare Ham Som har skapt alt, skal dere dyrke.* (41,37)

Profeten knelte og la pannen mot jorda. Han sa til Utba: «Nå har du hørt hvordan det er.»

Utba gikk tilbake til Koreisj. De syntes han virket annerledes, og de ville vite om noe var galt. Han sa: «Jeg har hørt ord som er annerledes enn noe jeg har hørt tidligere. Og det er ikke dikt eller spådom.» Han fortsatte: «Menn av Koreisj, still dere ikke i veien for den mannen, men la ham være i fred, for ved Gud, i ordene hans er en veldig kraft.» Men Koreisj hånte ham og sa: «Han har forvirret deg med talen sin!» Utba svarte: «Nå har jeg sagt alt som det er, så gjør hva dere vil.»

Koreisj syntes ikke de hadde fått svar på sine tilbud, så de la dem fram for Muhammed igjen. Han svarte: «Jeg er ikke besatt! Og jeg søker ikke ære eller rikdom. Gud har sendt meg som Sin budbringer, og gitt meg Sin åpenbaring. Jeg skal spre det glade budskap, og gi advarsler.»

Han fortsatte: «Jeg gir dere en overlevering fra Herren. Om dere tror, skal dere tjene på det, i denne og i den neste verden. Men hvis dere avviser det som er sant, skal jeg tålmodig vente på Guds dom mellom dere og meg.»

Men de hånte ham og sa: «Gi oss tegn, om du er sendt av Gud! La Ham fjerne fjellene her, så landet blir flatt og jevnt, og be om elver som i Syria og Irak! Si Han skal vekke våre fedre, så de kan fortelle oss hva som er sant! Eller bring en engel hit, til å si at du ikke lyver!» De fortsatte: «La Herren skjenke deg hager og palasser, med skatter av gull og sølv, så vi kan se at Han står deg nær!»

Men Muhammed svarte dem og sa: «Jeg ble ikke sendt for dette. Jeg skal bringe det glade budskap, og gi advarsler.»

Da sa de: «Nå har du hørt vår mening! Det blir ikke fred mellom oss. Vi skal forfølge deg og kjempe mot deg, til du eller vi blir drept!»

Muhammed forlot dem med tungt hjerte. Men Arkam, en fjern slektning, kom til ham med trøst og sa: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Guds sendebud!»

Ledere i Koreisj

Stadig flere fulgte Profeten. Men de som kom, var oftest slaver eller frigitte slaver, og andre uten innflytelse. Unntak var Abd al-Rahman, Hamsa og Arkam, men heller ikke de var ledere med makt.

Lederne gikk sterkt mot Muhammed. Blant dem var Abu Safian. Kona hans het Hind.

Lederne i Koreisj var rike. Deres posisjon hvilte på forholdene i samfunnet, så de ville ikke ha forandringer her. De endringer som Muhammed sto for, truet de rådende forhold. Rike og mektige motsatte seg dem sterkt. De var opptatt av dette livet, og tenkte lite på det neste.

En åpenbaring henspeilte på dette: *Jordelivet er avledning og lek, mens det hinsidige er selve livet, om de bare hadde visst!* (29,64)

Undere og håp

Folk flest var ikke rike. Men de gikk likevel ikke over til Islam. Det ble ungdom uten innflytelse, fattige og mindre vellykte som ble Muhammeds ledsagere. Disse ble ikke hindret av jordisk velstand, slik at det ble vanskelig å se dybden og sannheten i budskapet. Men de vantros holdning den gang som nå, ble oppsummert ved disse ord: *De sier: Vårt liv er bare jorde-livet. Vi blir ikke gjenoppvekket.* (6,29)

Til dette kom det guddommelige svar: *Vi skapte ikke himmel og jord, og alt som er imellom, uten en mening bak.* (21,16)

Og videre: *Vi skapte dere ikke uten hensikt! Dere skal vende tilbake til Oss.* (23,115)

For de troende ga dette opplysning og veiledning: *Til dem som sier: 'Vår Herre er Gud', og som følger den rette vei, skal engler stige ned og si: 'Dere skal ikke frykt eller sørge! Fryd dere ved Paradiset, som er lovet dere! Vi skal verne dere, i denne og den neste verden. I den neste skal dere få som velkomsthilsen alt det hjertet begjærer, av Gud Som er tilgivende og nådig.'* (41,30-32)

Paradiset var: ... *udødelighetens hage, som er lovet de gudfryktige.* (25,15)

Og de gudfryktige var: ... *de som tror, og gjør det som er rett.* (10,9)

Mens de som ikke vil tro, var: *de som ikke ser fram til å møte Oss, men som er fornøyd med jordelivet, og som finner seg til rette med det, uten å tenke på Våre ord.* (10,7)

De vantro lederne i Koreisj ba trassig om bevis for troen. Hva de ba om ble ofte oppfylt, men de endret seg likevel ikke. Det kom åpenbaringer med tegn og undere, som fortsatt ble oversett.

Familier splittes

De eldste sønnene til Abu Talib, som het Talib og Akil, hadde ikke gått over til Islam, slik som Ali og Jafar hadde gjort. Men de var overbærende når det gjaldt troen, og motarbeidet den ikke. Det var annerledes med Abu Lahab. Han var fiendtlig til muslimene. Kona hans het Um Jamil, og var søster til Abu Safian. Hun hadde lagt Profeten for hat.

Abu Lahab og Um Jamil fikk hevet det ekteskapet som var inngått mellom deres sønner og Profetens døtre, Rukaia og Um Kultum. Profetens tante, Arwa, gikk over til Islam, etter at sønnen hennes, Tulaib, hadde gjort det.

Av Kadidsjas slektninger ble halvbroren, Nawfal, en fiende av Islam. Mens Aswad, hans sønn, godtok troen.

Abu al-As var Khadidjas nevø. Han var også svigersønnen hennes, ved

at han var gift med hennes datter, Zeineb. Datteren hadde godtatt troen, men det hadde ikke mannen.

Khadidja var fortvilet over dette. Men lederne i Abu al-As sin klan gledet seg. De ville han skulle skille seg fra Zeineb. Og de lovt ham den rikeste og vakreste unge brud som kunne finnes, om han bare vendte Zeineb ryggen.

Men Abu al-As var glad i Zeineb. Hun ønsket å få ham over til Islam. Og han ville bare ha henne.

Hakim var en annen nevø. Han holdt seg til de gamle gudene. Mens hans bror, Khalid, godtok troen.

Mange fikk erfare Koranens ord: *Du veileder ikke dem du har kjær, men Gud leder den Han vil.* (28,56)

Ordene lettet litt på Profetens tyngende følelse av ansvar for alle som sto ham nær. Men de hindret ikke at han følte sorg over å bli avvist av Abd Allah og Abu Safian.

Blant de andre som fikk erfare Koranens ord var også Abu Bakr. Hans kone, Um Ruman, gikk over til Islam. Det samme gjorde Abd Allah og Asma, to barn han hadde med en tidligere kone. Men hans eldste sønn, Abd al-Kaba, avviste Islam.

Profetens motstandere fikk mange problemer ved at deres nærmeste godtok troen. Søsken, ektefeller, slektninger og barn ble skilt fra hverandre på grunn av Islam.

Ubay het en mann som var fiendtlig innstilt til troen. Han kom en dag til Profeten, med et morkent ben i hånden, og sa: «Muhammed, tror du at Gud kan gi dette liv?» Så knuste han det morkne benet og blåste bruddstykker av det i Muhammeds ansikt. Muhammed svarte: «Det kan Han, og mer til! Han skal gi deg liv når du morkner, og sende deg i Ilden.»

Denne åpenbaringen viser til Ubay: *Han glemte sin egen tilblivelse og sa: 'Hvem kan gi morkne ben liv?' Si: 'Han skal gi dem liv Som skapte dem første gang.'* (36,78)

Mishandling og tortur

Forfølgelsen av muslimene tiltok. De ble fengslet, mishandlet og slått. Mange sultet og tørstet.

Bilal het en afrikansk slave som hadde gått over til Islam. Eierne dro ham med ut på en slette. Der la han Bilal under en stein, så han ikke kunne røre seg. Abu Bakr kom over sletta og sa, til han som eide slaven: «Frykter du ikke Gud! Hvordan kan du behandle ham slik? Jeg gir deg en annen svart ungdom, større og sterkere enn den du har, om du bare lar mannen gå.» Og slik ble Bilal fri.

Tre andre som ble torturert for troen, var Sumaia, Yasir og Amar. Sumaia ble slått til døde. Hun ble den første martyri i Islam.

Mange orket ikke å utstå plagene. De ble mishandlet og pint så sterkt at de sa det forfølgerne ønsket. «Er ikke Al Lat og Al Uzzah guder, like mye som Allah?» ble de spurt. Eller: «Er ikke et krypende insekt like god gud som Gud?» I smerte svarte de ja, for de holdt ikke ut pinen. Men det var bare med leppene de ga seg, for i hjertet sto de fast på troen.

Profeten så smerten deres og sa: «Dra til abessinernes land! Der styrer en rettfærdig konge. Folket er oppriktig i sin tro. Og bli i det landet, til Gud letter presset på dere.»

Slik gikk det til at noen av Muhammeds følgesvenner reiste til Abessinia. Det ble den første migrasjonen i Islam.

Abessinia

I Abessinia ble de godt mottatt. De fikk utøve sin tro i fred. Det var ikke mange som dro, bare rundt åtti stykker, og i tillegg kom barna som var med.

Men Koreisj fryktet at muslimene skulle bli flere, og ville ha dem utlevert. De visste at abessinerne likte lærvarer, så de samlet mange slike, for å bruke dem til bestikkelser. To utsendinger tok varene med seg og dro til Abessinia.

Der møtte de kongens generaler og ga dem utsøkte gaver. Generalene

støttet dem. Men kongen, Negus, var en rettskaffen mann. Han sa: «Ved Gud, vi svikter ikke flyktningene. De har søkt tilflukt i vårt land. De har valgt min beskyttelse framfor andres. Jeg vil samle dem og spørre hva de vil. Hvis mennene fra Koreisj har rett, og muslimene er en gruppe forvirrede og villfarne mennesker, vil de bli utlevert. Hvis ikke skal jeg beskytte dem, så lenge de måtte trenge det.»

Han sendte bud på muslimene. Og hentet sine kristne biskoper. Men utsendingene fra Koreisj var skuffet. De hadde håpet å unngå et slikt møte, som de fryktet ville falle ut til muslimenes fordel.

Hva utsendingene ikke visste, var at abessinerne ikke likte dem særlig godt. De så dem som verdslige og hedenske og godtok dem kun av forretningsmessige grunner. Mens muslimenes fromme og høviske framferd, gjorde inntrykk på alle som var til stede.

De ble alle samlet i kongens tronsal. Negus tok ordet: «Hva slag religion er dette, som har skilt dere fra folket deres? Ikke er det vår tro, og ikke andres heller.»

Jafar, muslimenes talsmann, svarte ham: «Å, konge, vi levde i uvitenhet! Vi dyrket avguder og spiste åtsel. Vi gjorde avskyelige ting. De sterke utnyttet de svake. Da sendte Gud en budbringer, pålitelig og rettskaffen, av vår egen slekt. Han kalte folk til Gud. Han lærte oss at Gud er én, og at vi bare skal dyrke Ham. Han sa nei til det fedrene dyrket, steiner og falske guder. Han påla oss å snakke sant, holde løfter og respektere slektskap, godta vår nestes rett, og avstå fra blodsutgytelser og udåd. Nå dyrker vi bare Gud, og setter ingen så høyt som Ham. Det Han tillater er lovlig, og det Han ikke tillater er forbudt. Derfor har noen vendt seg mot oss. De forfølger og mishandler oss. De vil at vi skal oppgi vår tro, og dyrke falske guder. Konge, det er grunnen til at vi kommet hit! Vi har valgt deg framfor andre, som vår beskytter. Og vi er takknemlige for det vern du gir. Vi håper å kunne slippe urett.»

Den kongelige oversetteren tolket Jafar. Negus ba om å få høre en åpenbaring. Jafar valgte noen vers om Maria: *Fortell om Maria, i Skriften, hun som trakk seg tilbake fra sitt folk, mot øst, og valgte å være alene. Vi sendte Vår Ånd til henne, i form av en vakker mann. Maria sa: 'Jeg ber om Den barmhjertiges beskyttelse, om du ikke er gudfryktig.'* Han svarte: *'Jeg er et sendebud fra Herren, og skjenger deg ved Ham, en sønn, som skal være hjertens ren.'*

Hun sa: 'Hvordan skal jeg få en sønn når ingen mann har rørt ved meg? Jeg er ikke usømmelig.' Han svarte: 'Slik skal det bli, for Herren sier: 'Dette er lett for Meg! Vi skal gjøre ham til tegn for menneskene, og til nåde fra Oss.' (19,16-21)

Jafar framførte det i en syngende tone, så vakkert at Negus og biskopene gråt. De gråt på nytt da de fikk oversatt teksten.

Negus sa: «Så sannelig, dette har samme kilde som Jesus!» Til utsendingene fra Koreisj, sa han: «Dere kan gå, for ved Gud, vi skal ikke svikte dem.»

Men utsendingene ville skade muslimene, som de visste kalte Jesus for «Guds slave». Så de gikk til Negus og sa: «Å, konge, vet du hvilken uhyrlig løgn de sprer om Jesus, Marias sønn? Kall dem inn og spør!» Negus gjorde det. Og Jafar svarte, som sant er: «Vi sier om Jesus, det som Profeten har lært oss, at Jesus er Guds slave og tjener. Jesus er Guds sendebud, Ånd og Ord som han formet i Maria, den velsignede madonna!» Negus støttet Jafar i dette. Generalene mumlet, men Negus sa, til Jafar og muslimene: «Gå fritt som dere vil i dette landet, og ikke for all verdens gull skal jeg skade dere.» Til utsendingene fra Koreisj sa han: «Behold gavene dere ville gi oss, for vi trenger dem ikke.» De kom vanæret tilbake til Mekka.

Men det spredte seg det Negus hadde sagt, om Jesus som Guds slave og tjener. Noen spurte om han hadde forlatt sin tro. Da skrev han, i hemmelighet på et pergament: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammad er Hans tjener og sendebud. Jesus, Marias sønn, er Hans slave og tjener, sendebud, Ånd og Ord som Han formet i henne, den hellige madonna.» Pergamentet la han på brystet under kappen. Men folket var forlikt med kongen, og de spurte ikke mer.

En omvendelse

Koreisj ble opprørt og sint over at utsendingene var blitt avvist av Negus. Og de gikk hardere til verks mot muslimene etterpå. Abu Jahl og nevøen

hans, Omar, forfulgte stadig med på hva muslimene foretok seg. Særlig Omar var pågående og voldsom.

Omar ville Islam til livs. Samtidig var han også gudsfryktig, og respekterte de rådende guder. Mekka var en delt by, splittet mellom to religioner. Skylden lå hos Muhammed, mente Omar – og bestemte seg for å drepe ham.

Han hentet sverdet sitt og gikk mot Muhammeds hus. På veien møtte han Naim, en bekjent. Naim hadde godtatt Islam, uten at noen visste det. Han spurte hvor Omar skulle.

Omar svarte: «Til Muhammed, den overløperen! Jeg akter å drepe ham.» Naim forsøkte å få ham fra det. Han sa at Omar selv kunne bli drept. Men uttrykket i Omars ansikt viste at dette ikke ville føre fram. Da kom Naim på noe annet, noe som i hvert fall ville sinke Omar. For å gjennomføre dette måtte han avsløre en muslim, som også holdt troen sin skjult. Men han håpet å bli tilgitt.

Han sa: «Omar! Hvorfor går du ikke til ditt eget hus og skaper enhet der?» Omar spurte bryskt: «Hvem tenker du på?» Naim svarte: «Din søster Fatima og Said, hennes mann. Begge er tilhengere av Muhammed.»

Omar snudde uten et ord og gikk til søsterens hus. Der inne satt Said, Fatima og en annen muslim og leste fra Koranen. De hørte Omars stemme. Fatima la teksten bort. Omar steg inn og sa: «Hva var det for noe plapring jeg hørte?» De svarte at han kanskje tok feil. Omar sa: «Nei, jeg hørte det nok! Og det sies at dere er tilhengere av Muhammed!» Han skrittet fram mot svogeren og grep tak i ham. Fatima ville forvare mannen, og forsøkte å gå imellom. Da slo Omar til Fatima så hun begynte å blø.

Said og Fatima sa: «Ja, vi er muslimer! Vi tror på Gud og Hans sendebud. Så gjør bare det du vil.» Omar så blodet fra Fatima, søsteren. Han angret og ble som forvandlet. Han sa: «Gi meg teksten dere leste fra! Jeg vil se hva Muhammed bringer.» Fatima svarte: «Nei, vi stoler ikke på deg!» Omar sa: «Jo, la meg se den! Dere har ikke noe å frykte.»

Han la beltet med sverdet på gulvet og sverget ved gudene sine at de skulle få teksten tilbake. Fatima sa: «Min bror, du er uren ved avgudene dine, for bare de rene kan røre teksten.» Omar vasket seg. Så fikk han papiret med teksten. Han begynte å lese fra det. Han sa: «Hvor vakre og edle, disse ord!» Og etter en stund: «Hvor er Muhammed nå? Jeg vil gå til ham og godta Islam!»

Som sagt, så gjort. Muhammed hørte at han kom, og han sa: «Hva bringer deg hit, sønn av Khatab?» «Du, Guds budbringer», svarte Omar. «Jeg er kommet for å bekjenne min tro, på Gud og Hans sendebud!» *Allahu Akbar*, utbrøt Profeten, «Gud er Størst!» Og raskt ble det kjent at Omar var gått over til Islam.

Forbud som mislyktes

Koreisj dyrket avguder i Kaba, mens muslimene ba til Gud i det skjulte. Omar godtok ikke dette. Han gikk til Kaba og ba, og andre muslimer gjorde det samme. Det hendte at Omar, Hamsa og noen flere gikk til Kaba i samlet tropp. Da holdt lederne i Koreisj seg borte. De ville ikke tape verdighet ved å være der når muslimene ba. Samtidig kunne de ikke stanse muslimene, som begynte å bli mange.

Da fant lederne i Koreisj på noe nytt. Mange troende var fra Hashims klan, så nå ville de lyse den klanen i bann. Ingen mann fra en annen klan, skulle få ekte en kvinne fra den klanen. Og ingen kvinne fra en annen klan, skulle gis til en mann i den klanen. Ingen fikk handle med dem heller. Men muslimene kunne ikke bare bannlyses eller isoleres uten videre. De hadde bånd til mange klaner, og venner flere steder. Alt oppstyret rundt bannlysingen, førte bare flere til Islam. Så bannlysingen ble trukket tilbake.

Da prøvde lederne i Koreisj å få Muhammed med på et forlik. Kunne folk dyrke begge religioner, både den gamle og den nye? Svaret kom i en ny åpenbaring, som sa at dette ikke er mulig: *Si: 'Dere som ikke vil tro: Jeg følger ikke det dere følger, og dere ikke det jeg følger. Jeg dyrker ikke hva dere dyrker, og dere ikke hva jeg dyrker. Dere har deres tro, og jeg har min.'* (109, 1-6)

Paradiset og evigheten

Det kom nye åpenbaringer. En åpenbaring tok for seg Dommens dag: *Den dagen skal ingen kunne tale uten etter tillatelse fra Ham. Noen vil så visst bli nedtrykte, mens andre vil bli lykkelige. De nedtrykte skal med sukk og stønn*

forbli i Ilden så lenge Himmel og Jord består, men likevel som Herren ønsker, for Herren gjør som Han vil. De lykkelig skal forbli i Paradiset, så lenge Himmel og Jord består, lik en gave som aldri blekner, men likevel som Herren sier. (11,105-108)

Profeten snakket ofte om oppstandelsen. Han omtalte Dommens Dag, med Helvete og Paradis. Han sa: «Gud gir av Sin velsignelse til den Han vil. Han fører til Paradis den det tilkommer, og til Helvete den som det fortjener.»

Videre sa han: «Gud skal si til englene, når tiden kommer: ‘Søk den som i sitt hjerte har tro, selv det minste snev, og hent ham ut av Helvete.’ Og mange skal bli hentet ut. Englene skal svare: ‘Herre, ingen med den minste tro er igjen.’ Gud skal si: ‘Søk den som i sitt hjerte har godhet, selv i minste monn, og hent også den ut.’ Og flere skal bli hentet ut. Englene skal svare: ‘Herre, ingen med den minste godhet er igjen.’ Så skal englene, profetene og alle som tror, gå i forbønn for dem som er igjen. Gud skal si: ‘Englene, profetene og alle som tror, har bedt Meg om barmhjertighet. Den som avgjør, er Den mest barmhjertige.’ Og Han skal hente ut av Ilden dem som aldri har gjort noe godt, og gi dem plass nær Paradis ved Livets elv.»

Profeten sa også: «Gud skal si til dem som Paradiset tilkommer: ‘Er dere tilfreds?’ De skal svare: ‘Vi er fornøyd, Herre, vi får del i mer enn noen andre.’ Han skal si: ‘Jeg vil gi dere noe enda bedre.’ De skal spørre hva det er. Han skal svare: ‘Jeg vil velsigne dere med Min *ridwan*, som er den totale og evige lykke.’»

Sorgens år

År 619 ble sorgens år for Profeten. Da døde hans elskede kone, Khadidja, 65 år gammel. Muhammed var nesten 50. De to hadde levd sammen i 25 år. Khadidja hadde vært hans kone, venn, fortrolige og rådgiver, samt mor for hele hans hushold. De fire døtrene ble også fylt av sorg. Men engelen Gabriel fortalte Muhammed at en bolig ventet Khadidja i Paradis. Det lettet sorgen deres.

Abu Talib ble alvorlig syk. Han var Profetens onkel og beskytter. Mektige menn fra Koreisj gikk til Abu Talib og sa: «Snakk til Muhammed, din nevø! Si han skal la oss i fred, og vi skal la ham i fred. Be ham godta den troen vi har.» Muhammed fikk høre det og sa: «De skal bekjenne én ting. La dem si: 'Det finnes ingen annen gud enn Gud!' De må vende seg fra det de dyrker.» Men Koreisj avviste dette.

Så døde Abu Talib. Muhammed sto uten beskytter. Det ble en vanskelig tid. Han ble latterliggjort og hånt. Folk kastet søppel på ham. Ofte måtte han holde seg skjult for ikke å bli forulempet.

Han ba til Gud og sa: «Gud, jeg beklager meg til Deg, over menneskers hjelpeløshet og svakhet, Du som er Den mest barmhjertig av de barmhjertige, Du som er de svakes Herre. Jeg søker tilflukt hos Deg, og jeg ber om lys fra Din omsorg, den som skinner over alt mørke og setter alle ting på plass, både i dette og i det neste livet. Måtte Din forbitrelse og vrede ikke ramme meg! Du blir så visst bebreidet, selv når Du gir av det gode. All velde og kraft er fra Deg.»

Lys fra Guds omsorg

Abu Talibs enke, Fatima, godtok Islam. Det samme gjorde datteren, Um Hani. Hun var søster til Ali og Jafar. Profeten besøkte dem ofte. En natt da han sov i deres hus, ble han urolig og våknet. Han sto opp og gikk ut til Kaba. Der la han seg ned for å sove videre.

Da kom Gabriel og vekket ham. Gabriel førte ham til Kabas dør og satte ham på en stor, hvit hest. Hesten het Burak. På den fløy de sammen til Jerusalem, «Al-Quds», Den hellige byen.

Der steg Muhammed inn i Himmelen. Han møtte mange profeter, blant dem Abraham, Moses og Jesus. De ba sammen, på Tempelplassen.

Fra Himmelen indre fikk Profeten denne åpenbaringen, som er kjernen i islamsk tro: *Sendebudet tror på det som Herren har åpenbart, og det gjør de troende også. De tror på Gud, Hans engler, Hans skrifter og Hans sendebud uten å gjøre forskjell på dem. De sier: 'Vi hører og adlyder, Herre! Gi oss av Din tilgivelse! Livets vandring fører hen til Deg.'* (2,285)

Muhammed og Gabriel fløy tilbake til Mekka. Hele reisen til Al-Quds og Himmelenes rike, hadde tatt bare én natt.

Det ble igjen tid for pilegrimsreisen. Under offerfesten pleide Profeten å dra til Minadalen, der pilegrimene slo leir, for å fortelle om den rene troen. Der traff han seks menn fra Yatrib. Han kjente dem ikke fra før, men de hadde hørt om ham, og var blitt fortalt at han kanskje var profet. De lyttet til ham og utbrøt: «Så sannelig, han er en profet!» De fremsa troserklæringen og lovt å følge de bud som Islam og Profeten ga. De fortalte om situasjonen i Yatrib. Folket der var splittet, det rådde fiendskap, og misgjerninger ble utført. Til Profeten sa de: «Måtte Gud forene dem ved deg!» De dro tilbake til Yatrib for å omvende folk til troen.

Muhammed var fortsatt enslig. Han fikk flere tilbud om ekteskap. Til slutt giftet han seg med Sawda, som to ganger hadde vært gift og blitt enke. Sawda var 30 år.

Folk i Yatrib er velvillige

I Yatrib var det stadig kriger, mellom stammer og familier, avløst av våpenhvile. Bitterhet og fiendskap preget tilværelsen. Overgrep og lovløshet var utbredt. Mange ønsket å finne en leder som kunne hindre feider og kriger, og forene folk i byen.

De seks mennene som hadde godtatt Islam, spredte budskapet til folk de møtte. Fem av dem gjentok pilegrimsreisen neste år, og tok med seg flere personer. I alt var det tolv menn som forpliktet seg til å følge Profeten og være trofast mot Islam. Da de reiste tilbake til Yatrib, sendte Profeten Musab med dem. Han skulle lede bønner og gi veiledning om Islam.

Det ble igjen tid for pilegrimsreisen. Nå var det en større gruppe, på 73 menn og to kvinner, som dro av sted til Mekka. De møtte Profeten i hemmelighet. Han sa han ville slå seg ned i Yatrib. Men kom de da til å holde fast ved ham, utstå byrder for hans skyld og ikke svikte ham? Det lovde de.

Og de spurte: Kom han til å holde fast ved dem? Profeten svarte dem: «Jeg skal stå sammen med dere, og dere skal stå sammen med meg. Fører noen krig mot dere, så er de i krig med meg. Men slutter de fred med dere, så får de også fred med meg.» Hver og én sverget troskap til Profeten. De lovte å følge ham, om de så mistet alt de eide.

Etter dette oppfordret Profeten sine tilhengere til å flytte til Yatrib. Bare Ali og Abu Bakr ble igjen.

Koreisj ville hindre utflyttingen. De forfulgte muslimene nådeløst og tvang enkelte til å avsverge troen. Men disse angret siden, og var redd for ikke å bli tilgitt. Da kom en ny åpenbaring: *Dere Mine tjenere som gjorde uklokt mot dere selv: Tvil ikke på Guds nåde! Gud tilgir alle synder, for Han er tilgivende og nådig. Vend dere mot Herren i anger! Gi dere over til Ham, før straffen er over dere, for da er det ingen som kan hjelpe.*

Sammensvergelsen

Koreisj var maktesløse. De så mange forlate Mekka. Familiebånd ble revet over, for muslimene satte troen først. Og stadig flere sluttet seg til dem. Med dette falt gamle autoriteter. Koreisj mistet anseelse og makt. Yatrib vokste i nord, og kunne komme til å true Mekka. Så hvordan bli kvitt Muhammed?

Koreisj la en hemmelig plan. De ble enig om å drepe ham. Hver klan skulle peke ut en mann, som sammen skulle ta livet av Muhammed. Da ville klanene få delt skyld, og ingen kunne stilles til ansvar. Man kunne jo ikke straffe hele stammen.

Men Gud beskytter den Han vil. Han lot engelen Gabriel fortelle Muhammed om planen. Så da mennene kom for å drepe ham, i sengen mens han sov, var det Ali og ikke Muhammed, som lå i den. Muhammed hadde forlatt huset.

Ali kunne selv ha blitt drept, men han var ikke redd, for Ali fryktet bare Gud. Mennene ble rasende da de skjønnte at de var blitt lurt. De løp ut for å finne Muhammed.

Hidsjra – utreisen

Muhammed hadde gått til Abu Bakrs hus. Der sto det to reiseklare kameler. Profeten steg opp på den ene, og Abu Bakr på den andre. Sammen la de i vei mot sør. For Koreisj ville lete mot nord, mente de, langs veien til Yatrib. Koreisj lovte ut en dusør på hundre kameler til den som kunne fange Muhammed.

Muhammed og Abu Bakr fant en grotte på veien. De søkte tilflukt i den. Abu Bakr steg inn i grotten og rensket den for slanger og skorpioner. Så satt de begge der og lyttet til stillheten omkring.

Den tredje dagen hørte de stemmer. Fem-seks menn var på vei mot grotten. Abu Bakr ble redd, men Profeten beroliget ham. Abu Bakr sa de bare var to, men Profeten minnet om at de var tre. For Gud var også med.

Mennene stanset ved grotten. Men ingen kunne være i den, mente de, så de skyndte seg videre på leting. For inngangen var nå sperret av et tre, som tidligere ikke hadde stått der. Åpningen var dekket av spindelvev, som det vanligvis tar år å lage. Og på hyllen der man setter foten, om noen vil inn i grotten, lå det en due på egg. Var det rart mennene trodde at grotten var tom?

Muhammed og Abu Bakr dro videre på reisen. De ble hjulpet av en beduin underveis. Han var ikke muslim, men var like fullt til å stole på.

De reiste vestover, og litt mot sør. Så kom de til Rødehavet. Derfra bar det nordover mot Yatrib. Og etter tolv dagers ritt på gode kameler, nådde de utkanten av oasen, en frodig slette med palmer og frukttrær. Bak den lå selve «byen», «Al-Medinah», eller bare Medina som den ble kalt.

De kom først til hagene ved Koba. Der ventet folk Profeten. De hadde speidet etter ham fra en knaus. Nå ropte noen fra taket på et hus: «Han kommer!» De skimtet Profetens hvite kappe mot den sorte skrenten. Ropet gjenglød fra alle kanter: «Han kommer!» Menn, kvinner og barn skyndte seg mot Profeten. Alle viste stor glede.

Profeten sa, med stor kraft: «Å folk, hils hverandre med ønsker om fred! Gi til dem som sulter, hold fast ved slektskapsbånd, be når andre sover. Og gå ubekymret til Paradis.»

Profeten skulle bo hos Kultom, en eldre og respektert mann. Ali flyttet også inn der.

Alle ville hilse på Muhammed. Jødene var også nysgjerrige. De trodde ikke mannen var profet, men nå var han byens leder.

En perser besøkte Muhammed. Navnet hans var Salman. Han var en tidligere slave, som hadde rømt fra eieren sin. I Syria var han blitt kristen. Han hadde vært sammen med vise menn, som hadde sagt at han burde dra til Arabia, for der skulle det komme en profet. Salman ble en av følgesvennene til Profeten.

Muhammed ble ikke lenge i Koba. Han la ned grunnsteinen for den første moskéen i Islam, før han fortsatte mot selve Medina.

Den dagen han nådde Koba, var mandag den 27. september, år 622 etter kristen tidsregning. Da startet en ny tid for Islam. Det ble begynnelsen på den islamske tidsregning.

Innreise i Medina

Muhammed red inn Medina med et følge på to hundre mann. Mennene var fra lokale stammer som tidligere hadde ført krig mot hverandre. Nå var de forent ved Profeten. De red på hver sin side av ham, krigskledde og med dragne sverd, som for å vise at de mente alvor med pakten. Men våpen var unødvendig denne dagen, som var en gledens dag.

«Velkommen, Guds profet!» Slik lød ropet fra menn, kvinner og barn, som strømmet mot ham på veien. Alle ville ha ham til sitt hus. Noen grep rimen til kamelen hans, Kasva, for å styre den til sitt hjem. Men Profeten sa til dem: «La kamelen gå hvor den vil, for det er Gud som leder den.»

Kamelen luntet inn på en åpen plass. Der stanset den og la seg ned. Profeten steg av og sa: «Her blir jeg, om Gud vil.» Han spurte hvem som eide stedet. Det tilhørte Sahl og Suhail, to foreldreløse gutter. Assad het vergen deres. Muhammed ville kjøpe plassen, men guttene sa han skulle få den. Muhammed fastholdt at han ville betale, og ble enig med vergen om en pris. Dette ble Profetens tilholdssted.

Enighet og splid

Muhammed lot reist en moské på plassen. Veggene ble gjort av teglstein. Den mot nord ble kalt «Jerusalems vegg» og viste retningen for bønn.

Taket ble lagd av palmegrener, med trestammer som søyler. Men for det meste var moskéen uten tak, med åpen himmel over.

Alle var med på å bygge, både muslimer som hørte hjemme i Medina, og muslimer som hadde flyktet fra Mekka. De første ble kalt for *ansar*, hjelperne, og de siste for *muhadsjira*, utflytterne.

Muhammed hjalp også til. De sang, mens de bygde og bar: «Å Gud, det gode er i Det hinsidige. Vær med utflytterne og hjelperne.»

Muhammed var Medinas leder. Han opprettet en pakt mellom muslimer og jøder. Dette ble hovedpunktene i paktens: Hver religion, Islam og jødedommen, skal respekteres! Jøder og muslimer skal ha de samme rettigheter. Blir urett gjort mot en jøde, skal han ha oppreisning fra både muslimer og jøder. Det samme skal en muslim. Muslimer og jøder skal være forent i felles kamp, mot urett og uro. I tilfelle krig skal muslimer og jøder stå sammen, mot dem som dyrker flere guder. Freden (*Pax Islamica*) skal være en udelt fred, der ingen alene skal kunne bryte ut. Oppstår uenighet mellom jøder og muslimer, skal saken bringes inn for Muhammed.

Jødene godtok avtalen. Men de gjorde det av taktiske grunner, for jødene fryktet Muhammed, som var den mektigste i Medina. De aksepterte ham ikke som profet, for en profet, mente de, måtte være jødisk. De så på seg selv som utvalgte og hevet over alle andre. Tilsynelatende var de vennlig mot muslimene, men i virkeligheten var de fiendtlig innstilt.

Islam fortsatte å spre seg. Det islamske samfunnet vokste. Men en åpenbaring advarte mot hyklere, de som støttet Islam i det ytre, men som i virkeligheten dyrket flere guder. En annen henvendte seg til de troende: *Denne Bok er uten tvil hjelp til dem som frykter Gud, dem som tror det mennesker ikke vet, overholder bønnetidene og gir av det Vi har gitt dem, tror det som er åpenbart for deg, Muhammed, og ble åpenbart til andre før deg, og som mener det er et liv etter dette! De blir hjulpet av Gud, og dem skal det gå godt.* (2,2-5)

De vantro ble omtalt slik: *For dem som ikke tror, er det likegyldig om du advarer dem eller ikke, for de vil ikke tro.* (2,6)

Noen åpenbaringer tok for seg en tredje gruppe: *Det finnes dem som sier: 'Vi tror på Gud og på Dommens dag', men de tror i virkeligheten ikke. (2,8) De sier, når de møter dem som tror: 'Vi tror også!' Men alene med sine negative impulser, sier de: 'Vi følger dere, og bare gjorde oss til'. (2,14)*

Andre åpenbaringer omtalte dem som vingler og tviler – og dem som vil påvirke de troende: *Mange av Skriftens folk (jøder og kristne) vil lede dere bort fra troen, når dere er kommet til den.* (2,109)

Jødene lagde problemer for Profeten. En gang sendte de av sted en dikter til to arabiske stammer som tidligere hadde ført krig mot hverandre. Han leste oppildnende dikt. Og skapte nesten krig mellom dem igjen. Profeten måtte inn for å mekle.

Muhammed bygget vennskap mellom hjelpere og utvandrere. En gang foreskrev han brorskap for dem: Hver utvandrer skulle ta en helper som bror, og hver helper skulle ta en innvandrer som bror. Men hvem skulle være Profetens bror? Muhammed løftet Alis hånd og sa: «Dette er min bror!»

Islam sto sterkt i oasen. Det kom åpenbaringer som påla troende velferds-skatt og faste. Andre åpenbaringer forklarte hva som er rett og galt.

De troende ba fem ganger om dagen. Men de trengte et signal for bønn. Jøder blåste i horn før bønnen, og mange kristne lagde lyd med stokker. Da drømte en muslim en natt at et rop skulle kalle muslimer til bønn. *Allahu Akhbar*, skulle det ropes: Gud er Størst! Og dessuten noen ord til: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Guds sendebud. Kom til bønn, kom til frelse. Gud er Størst, Gud er Størst. Det finnes ingen annen gud enn Gud.»

Bilal var en frigjort slave. Han hadde afrikansk herkomst, og var kjent for sin vakre røst. Profeten ba Bilal om å synge utropet som senere har kalt muslimer til bønn.

Krig og fred

Det kom en ny åpenbaring til Profeten: *Det er tillatt å kjempe for dem som er blitt angrepet og påført urett. Gud kan gi seier til dem som uforskyldt er blitt fordrevet, fra sine hjem, for å ha sagt: 'Herren er vår Gud.'* (22,39-40)

Det lå mer enn tillatelse i teksten. For Muhammed ble det et pålegg om å kjempe mot Koreisj, til de ville underlegge seg Guds vilje.

Dette ble bekreftet i en annen åpenbaring: *Kjemp mot dem til det ikke finnes forfølgelse og all tilbedelse blir for Gud.* (8,39)

Det å kjempe på denne tiden, kunne bare bety begrensede streiftog. Karavanene til Koreisj ble angrepsmål. De var sårbare vår og sommer, da det pågikk handel med Syria, og karavanene kunne nås fra Medina. Høst og vinter gikk karavanene mot sør, til Abyssinia og Jemen, og var utenfor muslimenes rekkevidde.

Hver karavane var godt beskyttet. Om hundre bevæpnede menn forsvarte en karavane, var den ikke lett å ta.

En åpenbaring omhandlet bønnenretningen. Muslimene hadde vendt seg mot Jerusalem, men det nye pålegget sa: *Vend ansiktet mot Den hellige moské i Mekka! Ja, hvor dere enn er, så vend dere mot den i bønn.* (2,144)

På vei mot Badr

Abu Safian ledet en karavane fra Syria. Muhammed fikk vite om den, og to menn ble sendt ut for å speide. Kunne muslimene angripe karavanen? Men noen fikk advart Abu Safian, det var vel en troløs i Medina, og Abu Safian sendte bud til Mekka etter hjelp.

Budbringeren red inn i byen og ropte: «Menn av Koreisj, Muhammed vil ta kameler og varer, kom til unnsetning og hjelp!» Folk strømmet ut av husene. Oppstandelsen var stor. Mange rikfolk hadde satset på karavanen, og ventet utbytte fra den. Men for andre var hatet viktigst, det de følte mot Muhammed og muslimene.

Det ble samlet en stor hær. Den var på tusen mann. Hæren forlot Mekka i en støvsky.

Muhammed var uvitende om dette. Han red ut med 350 mann. De delte 70 kameler og tre hester.

En liten fortropp red først. Så kom Ali og Saad, på vegne av utvandrerne og hjelperne. Begge bar på et sort banner. Etter dem kom Profeten selv, og deretter resten av troppen.

Muhammed valgte veien mot Badr, en oase mellom Syria og Mekka. Der håpet han å møte karavanen. På veien fikk han høre om hæren fra Mekka. Hva skulle muslimene gjøre nå – fortsette eller snu? Muhammed rådførte seg med sine menn. En av dem sa: «Du, Guds budbringer, gjør det Gud har bestemt! Og vi skal ikke si, som Israels barn én gang sa, til Moses: 'Kjemp, du og din Herre, men vi for vår del vil vente!' Nei, vi skal si: 'Kjemp, du og din Herre, og vi skal stå sammen med dere! Vi skal kjempe på alle kanter, både til høyre og venstre, foran og bak!」 Muhammeds ansikt lyste opp. Han velsignet mannen som sa det.

Profeten visste at han kunne stole på utvandrerne. Men var hjelperne sterke nok? De var kommet for å erobre en karavane – og kunne bli trukket inn i et slag.

Da reiste Saad seg og sa: «Du, Guds budbringer, vi tror på deg og ditt ord, og på at det du har gitt oss er sant! Vi lytter til og adlyder deg. Så gjør hva du vil med oss.» Han fortsatte: «Ved Ham som har sendt deg med Sannhet: Ba du oss om å krysse havet, og falt selv i det, så kastet vi oss i dypet for deg! Ingen skulle stå igjen. Vi frykter ikke slaget i morgen.» Han la til: «Vi er prøvet i krig, og er faste i slag, måtte Gud la oss vise vårt mot! Og måtte du bli fornøyd med oss. Led oss, du Muhammed, som er velsignet av Gud.»

Ordene gledet Muhammed. Men han var i en vanskelig situasjon. Han ønsket ikke å kjempe på to fronter, mot både karavanen og Mekka-hæren. Hvem av dem ville han støte på først?

Muslimene fanget to vannbærere ved en brønn. De tilhørte hæren fra Mekka. Profeten spurte dem ut: «Hvor har dere leir?» «Bak åsen der,» lød svaret. «Gi meg tallet på krigere,» sa Muhammed. «Det er stort,» svarte mennene bare. «Hvor mange dyr blir slaktet hver dag, for å gi styrken

mat?» «Noen dager ni, andre ti,» var svaret. «Da er dere mellom ni hundre og tusen mann.» sa Profeten.

Så ville han vite hvem lederne var. De ga ham navn på 15 menn, som var blant de mest fiendtlige i Mekka.

Abu Safian drev karavanen hardt, for å unngå Muhammed og hans menn. Snart hadde han Badr bak seg. Hæren fra Mekka var mellom ham og Muhammed, så karavanen var egentlig trygg. Men de som ledet hæren fra Mekka, var bestemt på å kjempe mot Muhammed, så hæren fortsatte mot Badr. Det ble viktig å nå brønnene der først.

Det falt regn fra himmelen den dagen. Muhammed så det som en velsegnelse fra Gud. Den fuktige lufta gjorde mennene hans godt. Vanndråper bandt støvet, så sanden ble fastere å gå på. Men for fienden var regnet en ulempe. For de måtte over åsryggen og ble hemmet av regnet de møtte.

Muslimene nådde først til brønnene. De fylte dem igjen med sand, etter å ha sikret seg selv vann. Det ga dem en fordel mot fienden.

Muhammeds styrker fikk en fredfull søvn, og våknet uthvilte neste morgen, fredag den 17. mars år 623 etter kristen tidsregning, eller 17. ramadan, år 2 AH (Anno Hegirae, år etter *hidsjra*). Hæren fra Mekka var på vei opp åsen. Den nådde toppen da sola rant. Muhammed så hæren komme. Det var krigere på hester og kameler, med saldekket og seletøy. Han ba: «Å Gud, der kommer Koreisj! Hovmodige og forfengelige er de. De kjemper mot Deg, Gud! Og de lyver om Din budbringer. Herre, gi oss hjelp som Du har lovet! Tilintetgjør dem, på denne dag.»

Koreisj slo leir ved sletten. De så at muslimene ikke var mange. En mann ble sendt ut for å speide, men fant ingen andre styrker. Han rapporterte tilbake og sa: «Koreisj, det er bare dem dere ser!» Samtidig føyde han til: «Men før de blir drept, disse muslimene, så vil de drepe mange av dere! Tenk etter, om slaget er verdt det.» Blant Koreisj var det noen som nølte. Men de ble oppildnet av hatefulle ledere, som fikk dem til å ville kjempe. Det var ingen vei tilbake.

Slaget ved Badr

Profeten gjorde klart for slag. Han stilte opp mennene sine og hilste dem med oppmuntrende ord. Et øyeblikk var han som i en døs. Men så klarnet han og sa: «Gabriel er med oss! Han rir en hest, og er væpnet for strid.»

Mange slag er blitt avverget i historien, selv etter at styrkene var blitt stilt opp, men det lå ikke an til det nå. Selv gribbene kjente at et slag var i anmarsj, og ventet på hva det ville bringe.

Koreisj sendte sine styrker fram. Tre menn trådte ut fra hæren og utfordret muslimene til kamp. Profeten sa at disse skulle kjempe: Ubaida, Hamsa og Ali (som den gang var 22 år).

Mennene fra Koreisj falt. Men Ubaida ble dødelig såret. Han lå på mar-ken med eneste bekymring: Ville han bli regnet som martyr? «Du er mar-tyr!» sa Profeten. Og så var slaget i gang.

Profeten formante sine menn: «Ved Ham, Som har min sjel i Sin hånd – hver den som blir drept i dag, med ønske om Guds belønning, pågående og uten å vike, skal Gud sende rett til Paradis!»

Begge sider kjempet hardt. Muslimene sto ikke alene, de fikk usynlig hjelp. For Gud hadde sagt, i en åpenbaring: *Jeg vil hjelpe dere med tusen engler! De skal komme over dem i skarer.* (8,9)

Koreisj led nederlag. Mange av deres krigere ble drept. Andre ble drevet på flukt. Noen ble tatt til fange. Om fangene sa Gud: *Hør, du profet, si til de fanger som er tatt: 'Kjenner Gud noe godt i deres hjerte, skal Han gi dere mer enn det tapte! Han skal tilgi dere. For Gud er barmhjertig og nådig.'* (8,70)

Døde fiender ble lagt i en grav. Muhammed sto ved graven og sa: «Å, dere menn i graven! Slektninger var dere til Profeten, men dere utviste dårlig slektskapsfølelse! Og dere kalte Profeten en løgner, når andre godtok ham. Disse menn hjalp meg til seier, mens dere bekjempet meg! Nå ser dere at det er sant, det Herren lovet. Det er blitt bekreftet, hva Han har sagt.»

Noen hørte Profetens tale og ville vite om han snakket til de døde.

Profeten sa: «Dere hører ikke bedre enn dem. De kan bare ikke svare.»

Bani Kainuka

Jødene i Medina brøt stadig den pakten som de hadde inngått med Profeten. De ønsket å splitte muslimene, og ville undergrave Muhammeds makt. De spionerte for Koreisj i Mekka, og tok del i intrigene deres. De drev et renkespill som kunne bli farlig på sikt.

Men enkelte jøder var til å stole på. Mange åpenbaringer bekreftet dette. Men de fleste advarte muslimene: *De (jødene) sparer intet for å ødelegge dere, og de ønsker dere det som skader! I det de sier viser de hat, og i deres hjerter finnes enda mer.* (3,118)

Jøder flest håpet at Profetens motstandere i hans egen stamme skulle avskaffe troen, og gjenopprette den tidligere ordningen. En åpenbaring sa: *Når det kommer noe godt til dere (muslimer), så plager det dem! Men rammes dere av det onde, så gledes de ved det.* (3,120)

Slaget ved Badr bekreftet dette. Muslimene hadde seiret. Og jødene gremmet seg.

En av de jødiske skaldene het Kab. Han dro til Mekka etter slaget ved Badr, for å ære de falne fra Koreisj. Han oppfordret Koreisj til å ta hevn ved å sende en hær mot Medina.

Jødernes svik grep om seg. Og Muhammed fikk denne åpenbaringen: *Om du frykter svik fra et folk, kan du bryte pakten med dem, slik de bryter pakten med deg. Gud holder ikke av de svikeyfulle.* (8,58)

En annen åpenbaring sa: *Men ønsker de fred, så skap fred, og ha tillit til Gud.* (8,61)

Muhammed gikk til Bani Kainuka, en viktig jødisk stamme. Han håpet at jødene skulle beholde pakten etter seieren ved Badr. Men jødene sa om slaget: «Hør, du Muhammed, bli ikke narret av trefningen der! Du kjempet mot menn uten krigskunst, så seieren ble din. Men om vi går til krig mot deg, skal du lære å frykte oss.» Profeten snudde og gikk. Men jødene var vel tilfredse.

Så hendte det at en jøde i Medina krenket en muslimsk kvinne. Denne jøden ble drept av en muslim, som igjen ble drept av jøder. Saken skulle

inn for Muhammed, i samsvar med pakten som var inngått. Men jødene avviste dette. De ville i stedet slå til mot muslimene. De forskanset seg i festningene sine, og ba andre jødiske stammer om hjelp. De rådde over sju hundre mann, dobbelt så mange som det var muslimer ved Badr, og ventet nå forsterkninger. Alle visste at når hjelpen kom, ville jødene styrte ut fra festningene sine og gå til angrep på muslimene.

Muslimene måtte ta forhåndsregler. De beleiret jødernes festninger, og krevde at jødene overga seg. Beleiringen varte i to uker. Bani Kainuka fikk ingen hjelp, for etter Badr var muslimene fryktet. Jødene overga seg til slutt, uten krav. Profeten lovt å beskytte deres liv.

Da kom en åpenbaring om slike som bryter avtaler: *Seirer du over dem i strid, så sett et eksempel for dem, slik at andre som følger i deres spor, skal måtte tenke etter.* (8,57)

Muhammed bestemte at de jøder som hadde brutt pakten og truet Medina med krig, skulle forvises fra byen. Mange flyttet til grensen mot Syria.

Bryllupsfest

Profetens yngste datter, Fatima, var blitt 20 år. Det var på tide for henne å gifte seg. Både Abu Bakr og Omar hadde bedt om hennes hånd, men Profeten hadde stilt det i bero. Han ville høre hva Himmelen sa.

Så fikk han vite hva han skulle gjøre. Han ba Ali om å fri til Fatima. Ali var usikker først, fordi han var så fattig. Kunne han ta ansvar for en familie? Men etter å ha tenkt seg om, fulgte han oppfordringen med glede.

Og bryllupsfest ble det! Ali bodde i et beskjedent hus, nær Profetens moské. Huset hadde bare jordgulv. Det dekket de med sand fra elven. På sanden ble det lagt et saueskinn, og på det en pute av lær. Over dette igjen ble lagt et teppe. Og det ble en ekteseng. Fiken og dadler ble bryllupsmat. Og som drikke hadde de parfymert vann. Men bryllupet ble holdt med stor glede.

Etter festen gikk Profeten til huset og sa: «Hvor er min bror?» Noen spurte: «Hvem mener du?» Profeten svarte: «Ali.» Han steg inn til Ali og

Fatima og stenket dem med vann fra et kar. Han velsignet dem og avkommet deres.

Profeten selv giftet seg senere med Hafsa, som var Omars datter. Hun var enke, både dannet og vakker. Hun kunne lese og skrive. Hennes onkel het Usman. Han ønsket å føre et asketisk liv. Men Profeten fikk snakket ham fra det ved å si at dette ikke var i samsvar med Islam. Tvert om skal livet leves, sa han. Vi skal utnytte evnene våre, søke gleder og tilfredsstillende menneskelige behov – men alt innenfor Guds grenser.

Det kom en åpenbaring som sa: *Blant Guds tegn er at Han skapte ektefeller for dere, av deres eget slag, for at dere skal finne ro hos dem. Han skapte kjærlighet og godhet mellom dere. I dette er det tegn for dem som ser.* (30,21)

Benkens folk

En del av Profetens moské var forbeholdt fattige folk, som ikke hadde et sted å bo og heller ikke noe å leve av. De ble kalt for Benkens folk. Navnet kom fra en benk av stein som var satt av til deres bruk.

Profeten og hans familie følte ansvar for disse fattige, som var kommet fra mange kanter. De var tiltrukket av Islam, og hadde ofte forlatt både stamme og familie. Mange av dem manglet mat. Men det samme gjorde Profeten og hans familie selv. Og alle ble oppfordret til å dele. Profeten pleide å si at mat for én holder til to, mat for to holder til fire, og mat for fire holder til åtte.

Før hun giftet seg, hadde Fatima vært opptatt med å hjelpe disse Benkens folk. Hun fortsatt med det nå også, selv om livet ofte var tungt. Fatima og Ali var fattige, og hadde sjelden nok mat til seg selv. Ali tjen-te penger som vannbærer, mens Fatima skaffet en inntekt ved å male korn.

«Jeg har malt så jeg har blemmer i hendene,» sa Fatima en gang til Ali. Han svarte: «Jeg har båret vann, så brystet mitt verker.» Profeten var også fattig, og kunne gjøre lite for å hjelpe dem. Mange muslimer var fattige. Men de fikk styrke ved troen på Gud.

Sprede sammenstøt

Muslimene fikk nye forbundsfeller etter seieren ved Badr. For nå ble de respektert og fryktet. De gjorde avtaler med flere klaner, og fikk stengt kystveien for Koreisj til Syria. Men Koreisj skaffet seg også forbundsfeller, som herjet og plyndret, og stadig angrep muslimene. Så muslimene måtte forsvare seg.

Kab, skalden som hadde æret Koreisj, var tilbake hos sin jødiske klan. Han skrev spottende vers mot Profeten.

Dikt kan være farligere enn våpen, når de går fra munn til munn og egger folk til kamp. Kabs ondsinn kunne ramme Profeten. Noen muslimer oppsøkte derfor Kab, på Profetens oppfordring, og fikk lokket ham ut av festningen hans. Så drepte de skalden Kab.

Jødene beklaget seg til Profeten. Men han visste at de fleste jøder ikke var mindre fiendtlige enn Kab. Så han svarte jødene: «Enhver kan si hva han vil, men fiendtlige handlinger skal bli straffet.» Han tilbød jødene en ny pakt, i tillegg til den gamle, og jødene godtok det.

Et slag blir forberedt

Koreisj ville hevne nederlaget ved Badr. Så de samlet en stor hær. Den ble på tre tusen mann. Hæren la i vei mot Medina.

Sju hundre av soldatene bar brynje. To hundre soldater var til hest. Det var like mange kameler som soldater. I tillegg kom kameler med utstyr, og kameler som kvinner red på. For det var også kvinner med i følget – de skulle oppildne mennene til kamp.

Abu Safian ledet styrken. Han hadde med kona si, Hind.

Hæren dro opp langs kysten, og så skar den inn i landet. Den slo leir ved Uhudfjellet, et stykke utenfor Medina.

Profeten hadde en drøm den natten. Han så Medina som en uinntakelig by. Drømmen tolket han slik at de burde bli i Medina og forskanse seg bak byens murer. Men han ville høre andres mening, så han holdt et råds-møte.

Oppfatningen blant muslimene var delt. Noen ville bli i byen, mens

andre ville ut i slag. De fleste ga uttrykk for det siste. Så Profeten føyde seg.

Før slaget sa en eldre mann: «Det venter oss ett av to goder. Enten gir Gud oss seier, eller han gjør oss til martyrer. Og det er det samme for meg.»

Muslimene gikk ut mot fienden. De var bare tusen mann.

Framrykning mot Uhud

Da sola gikk ned den kvelden, var de midtveis mellom Medina og Uhud. Bilal kalte sammen til bønn. Koreisj ble tilfreds over å se at muslimene hadde forlatt Medina. De ville møte muslimene i åpen kamp og ha fordel ved sin tredoble styrke.

Da skjedde det noe alvorlig for muslimene. En gruppe tvilere og hyklere blant dem, tre hundre menn i alt, ombestemte seg og ville ikke kjempe. De vendte tilbake til Medina. Profetens styrke ble kraftig svekket. Men sju hundre mann rykket fram i mørket og tok stilling ved Uhuds fjell. Der sto de, vendt mot hæren til Koreisj.

De beste bueskytterne ble valgt ut. Femti av dem skulle ta stilling ved hovedstyrken og ikke forlate sine plasser. Profeten sa: «Hold rytterne borte med piler! Og la dem ikke angripe i flanken. Hold stillingen uansett, om så slaget går med eller mot oss.» Profeten tok på seg brynjen. Alle gjorde seg klare til kamp.

Slaget ved Uhud

Det ble morgen, og sola steg. Hæren fra Mekka sto ferdig oppstilt, med hundre ryttere på hver flanke. Abu Safian ga ordre om framrykk.

Kvinnene, ledet av Hind, var så nær som de torde. De slo på sine trommer og tamburiner og sang for å oppildne mennene: «Rykk fram, og vi omfavner dere, på leier av myke tepper! Men den som vender ryggen til, skal bli forlatt uten kjærlighet.»

Styrkene sto mot hverandre. Bueskyttere fra Profetens hær skjøt piler mot Koreisj-rytterne.

Talal var en fryktet Koreisj-kriger. Han utfordret en muslim til kamp. Ali gikk fram mot ham – og sendte ham død til jorden. Talals bror ble slått ut av Hamsa.

Den muslimske styrken besto bare av menn. Men en kvinne som het Nuseiba hadde klart å lure seg med. Hun ville hjelpe til i slaget, ved å gi vann til dem som trengte det. Samtidig var hun bevæpnet. Hun bar sverd, bue og piler.

Kampen raste mann mot mann. Og mange ble drept. Men langsomt fikk muslimene overtaket. Det var som ingen kunne stanse dem. Den hvite fjærdusken på hjelmen til Ali, og de røde turbanene til andre ledere, oppildnet mennene bak.

Koreisj ble drevet ned mot leiren, som lå åpen for angrep. Muslimene hadde seier i sikte.

Da forlot bueskytterne plassene sine og styrtet ned for å få del i krigsbyttet. Dette åpnet for en mulighet for Koreisj sine ryttere, som så langt ikke hadde vært til nytte. For menn på bakken hadde kjempet så tett at hester og ryttere ikke fikk plass, og i flankene var de blitt beskyttet. Men da bueskytterne forlot sine stillinger, kunne hester og ryttere nå storme fram. Krigslykken snudde seg. Og muslimene ble drevet tilbake. Profeten selv og flere andre var truet.

Profeten ropte, med høy stemme: «Hvem selger sitt liv for oss!» Fem muslimer kastet seg fram og kjempet til de selv ble drept. Andre klarte å komme fram til Profeten.

Han ble truffet av en stein som fienden slynget mot ham. Den flerret leppen hans og brakk en tann i munnen. Men Profeten ga muslimene nytt mot. Han sa: «Vit at Paradiset er i sverdets skygge.»

Brått trengte en rytter seg fram. Han ropte: «Hvor er Muhammed? Måtte jeg ikke overleve denne dag om han skal gjøre det!» Han slo med sverdet mot Profeten. Og så kraftig var slaget, et en hjelm kunne blitt splittet. Men Talhal fikk kastet seg frampå, slik at sverdet ikke traff som det skulle. Det sneide Profetens hode og etterlot bare et sår. Profeten ble slått til marken. Og angriperen hastet bort.

Da hørte man en stemme rope, og kanskje var det angriperen selv: «Muhammed er drept!» Ropet spredte seg over slagmarken, og mange trodde det var sant. Så Koreisj slakket av på angrepet.

De så at mange muslimer var drept. Nederlaget ved Badr var hevnnet, mente de. Og dessuten var Muhammed død, han som var årsak til problemene. Nå ville de feire sin seier.

Men Profeten fikk bevisstheten tilbake, da fienden trakk seg bort. Han steg opp på et trygt sted, med utsikt til fiendens styrker. Andre muslimer kom til. Da de kjente igjen Profeten, vekket det slik glede at det følte som de selv hadde seiret.

Men Obay, en mann fra Koreisj, hadde fulgt etter muslimene. Han så at Muhammed ikke var død. I stor fart red han fram mot Profeten, med sverdet løftet til slag. Noen følgesvenner ville stanse mannen, men Profeten vinket dem bort. Han grep selv et spyd. Og da Obay skulle slå til mot Profeten, brukte Profeten spydet først. Obay ble dødelig såret og omkom etter kort tid.

Sola sto høyt på himmelen, og muslimene ba middagsbønn. Profeten ledet bønningen. Alle satt, for de var utmattet. Etterpå la de seg ned for å hvile. Mange falt i dyp søvn, mens vakter holdt utkikk mot Koreisj.

Hevn

Koreisj stelte sine sårede og døde. De hadde ikke lidd store tap. Bare et par og tyve menn var drept, av en styrke på tre tusen.

Muslimene hadde mistet flere. Det lå 65 døde på marken. Blant dem var også Hamsa, fryktet og hatet av Koreisj.

En Koreisj-kriger skar i Hamsas kropp. Han tok ut Hamsas lever. Den ga han til Hind og sa: «Hva gir du til meg, som drepte mannen som drepte din far?» «Alt krigsbytte jeg har», svarte Hind. Hun bet i Hamsas lever, svelget noe og spyttet resten ut. Og hun sa: «Vis meg hvor mannen ligger!» Hun ble ført fram til Hamsas kropp. Der skar hun av ham nese og ører. Så sa hun at resten av kvinnene skulle gjøre det samme med andre døde muslimer. De lagde smykker av kroppsdelenes deres.

Abu Sufian satte spydet i Hamsas munn og sa: «Smak på det, du, din opprører!»

Men de fant ikke Muhammeds kropp – og forsto at han var i live. Slaget var uansett over, for det nyttet ikke lenger å oppildne til kamp.

Koreisj begravde sine døde. De lastet krigsbyttet på kameler. Abu Safian red bort til fjellet, så nær muslimene som han torde, og ropte: «Krig veksler fra dag til dag! Men opphøy deg, du, verdens midtpunkt, som om din tro skal bestå!»

Profeten ba Omar svare: «Gud er Størst, opphøyd i all Sin velde! Og husk at vi ikke er like! Våre døde er i Paradiset, mens deres døde er i Ilden.»

Etter ytterligere ordveksling snudde Abu Safian. Hæren dro tilbake til Mekka.

Martyrene begrades

Profeten gikk ned på sletta med sine menn. Han så Hamsas døde kropp og sa: «Aldri har jeg følt et slikt sinne som nå! Neste gang jeg ved Guds hjelp seirer over Koreisj, skal tretti av deres døde bli lemlestet.» Da kom en åpenbaring som sa: *Dersom dere gjengjelder et angrep, så gjør det slik det rammet dere, men overbærenhet er best.* (16,126)

Profeten fulgte ikke opp det han selv hadde sagt, men forbød isteden å lemleste døde.

Muslimene gikk blant de døde fra slaget. Der lå Hansala, slik englene hadde lagt ham. Han utstrålte skjønnhet og fred. Det ga bud til dem som sørget, om den tilstand som martyrer er i.

Usairim var døden nær. Han hadde tidligere avvist Islam, så de spurte hvorfor han var der. Han svarte: «Jeg er her på grunn av Islam! Brått trodde jeg på Gud og Hans profet, og trådte inn i troen. Jeg kom med sverdet mitt for å være sammen med Profeten. Jeg kjempet og ble truffet av et slag.» Så døde han. Slik gikk Usairim til Paradiset uten å ha bedt en eneste bønn.

På marken lå også Mukairik. Han var en jødisk rabbiner, som ville at jødene skulle holde paktene og kjempe med Muhammed. Men jødene hadde sagt at det var sabbat, og at de derfor ikke kunne kjempe. Han hadde selv tatt sverdet og hastet av sted til Uhud. Der var han blitt meiet ned. Profeten kalte ham «Den beste blant jøder».

Kvinner fra Medina var kommet til slagplassen, for å pleie sårede og døde. Blant disse kvinnene var også Safia, søsteren til Hamsa. Hun så den døde broren og utbrøt: «Vi tilhører Gud, og vender tilbake til Ham!» Kvinnene gråt. Det samme gjorde Profeten.

Men det var kommet en åpenbaring som ga trøst: *Dere som tror, søk hjelp i tålmodighet og bønn! For Gud er med de tålmodige. Og si ikke om dem som har mistet livet for Guds sak, at de er døde! Nei, de lever, men dere sanser dem ikke. Vi skal sette dere på prøve med frykt og sult, og med tap av liv og eieendom og frukten av deres arbeid. Men gi en gledelig melding til de tålmodige, de som sier når ulykken rammer: 'Vi tilhører Gud, og vender tilbake til Ham!' Guds nåde og velsignelse er med dem! De er på rett vei.* (2,153-7)

Ofrene ble gravlagt. Profeten ba for hver og en av dem. I alt var det nå 75 drepte, for noen sårede hadde også vandret.

Muslimene dro tilbake til Medina. Men først stanset de for å prise Gud. De stilte seg opp i rekker. Kvinnene tok plass bak. Alle sto vendt mot Mekka. Profeten sa: «Å Gud, jeg ber om Din velsignelse, barmhjertighet og nåde. Bær over med oss, Herre! Gi oss av Din evige lykke, den som aldri blekner. Og vern oss, Gud, på Dommens dag! Herre, hjelp oss i nødens stund.»

Etter Uhud

De nådde Medina da sola gikk ned – og sa fram kveldsbønnen i moskéen.

Det ble satt ut vakter ved Profetens dør, for Koreisj kunne komme tilbake. Det beste var nok å forfølge dem. Så Profeten ga beskjed neste dag om at en styrke skulle følge etter Koreisj. «Men ikke alle skal dra,» sa han. «Bare de som deltok i gårsdagens slag.»

De fleste fra Uhud var såret. Nå hadde de fått stelt sine sår. De gjorde seg klare for avmarsj, og profeten var først blant dem. Han kunne nesten ikke røre den ene skulderen, som var blitt skadet i slaget dagen før.

Etter en stund stanset styrken for en rast. Fienden var ikke langt borte nå. Profeten ga mennene beskjed om spre seg over et stort område. De skulle samle sammen grener og kvister, og om kvelden tenne bål så det lyste fra mange kanter. Koreisj så lysene i mørket, og trodde det var en tallrik hær der. Så de mistet lysten på å kjempe og dro tilbake til Mekka.

Men Abu Safian sendte denne beskjeden: «Si til Muhammed at vi skal komme igjen! Vi skal kjempe både mot ham og alle med ham, til vi har utryddet dem alle sammen!»

Profeten svarte med en åpenbaring: *Vi trenger ingen annen hjelper enn Gud! Han er en utmerket beskytter.* (3,173)

Flere åpenbaringer fulgte. De svekefulle av Profetens menn, som først hadde oppmuntret til kamp med ønske om å bli martyrer, men som så hadde valgt å flykte, ble i en åpenbaring omtalt slik: *Tenkte dere å kunne gå til Paradiset uten at Gud først ser hvem som kjemper? Han vil kjenne de standhaftige! Dere ba om martyrdøden, og har møtt den, ansikt til ansikt.* (3,142-3)

De som ikke hadde fulgt ordre, ble tilgitt. Deres soning hadde vært på slagmarken.

Videre sa en åpenbaring: *Muhammed er kun et sendebud fra Gud, og andre er gått bort før ham. Vil dere snu om han dør eller blir drept? Den som gjør det, skader ikke Gud. Men de takknemlige skal lønnes av Ham.* (3,144)

Hevnens ofre

Noen trodde, etter slaget ved Uhud, at muslimene var blitt svekket. Og en gruppe beduiner med støtte fra Koreisj, la planer om et angrep på Medina.

Profeten måtte vise styrke. Så han sendte av sted, på raske hester, 150 godt bevæpnede menn. De skulle innta beduinenes leir, med en overraskende manøver. Planen lyktes, og beduinene flyktet. Muslimene hadde satt seg i respekt.

Men andre beduiner tok noen muslimer til fange. Og tre av muslimene ble drept. To andre ble solgt til Koreisj, som ville drepe dem for tapet ved Badr.

Disse muslimene ble ført inn på en åpen plass der de skulle henrettes. De ble bundet til påler, men fikk så lov til å be først.

Koreisj sa til Kobeib, den ene: «Tar du avstand fra Islam, så er du fri!» Kobeib svarte: «Ikke for all verdens rikdom vil jeg gjøre det!» De spurte videre: «Skulle du ikke ønske at Muhammed var i ditt sted, og du selv satt trygt i ditt hus?» Han svarte: «Måtte Muhammed ikke bli skadet så mye som av en torn, for at jeg skulle gå fri.» De sa: «Vend om i troen, Kobeib, for ellers dreper vi deg!» Han svarte: «Å bli drept for Gud, betyr ingenting. Jeg dør gjerne, for Ham.»

Videre sa han: «Å Gud, hvem kan bringe Profeten min hilsen? Måtte Du gjøre det!» Profeten satt den gangen i Medina. Brått kom han i den tilstanden han pleide når han fikk en åpenbaring. Folk omkring hørte ham si: «Fred, og Guds nåde med ham!»

Forklarende la han til: «Det var engelen Gabriel som kom! Han brakte meg en hilsen fra Kobeib.»

Koreisj hentet førti sønner av menn som var blitt drept ved Badr. Hver sønn fikk et spyd i hånden. Koreisj pekte på Kobeib og sa: «Han drepte faren deres!» Og hver sønn satte spydet sitt i ham. Han døde, mens han hvisket trosærklæringen: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Guds sendebud.»

Den andre fangen, Said, ble også drept. Han ble truet på tilsvarende vis, men uten å oppgi troen.

En mann som var til stede, sa: «Ingen sønn kan elske sin far slik følgesvennene elsker Muhammed!»

Bani Nadir

To grupper i Medina var imot Profeten. Den ene var hyklerne, *monafekin*; de som støttet ham i ord, men ikke i hjertet. Jødene var den andre gruppen.

Profeten og noen følgesvenner besøkte en dag Bani Nadir, som var en jødisk stamme. Jødene bød dem på mat. Da kom engelen Gabriel til Profeten og sa at jødene ville drepe ham. Han burde straks dra tilbake til Medina. Profeten reiste seg uten et ord og forlot både jøder og følgesvenner. De ventet, men han kom ikke tilbake. Til slutt dro ledsagerne også hjem. Profeten fortalte hva som var skjedd.

Han ga Bani Nadir denne beskjeden: «Dere har brutt paktene som vi inngikk, ved deres plan om å drepe meg.» Og så avslørte han planen i detalj. Profetens konklusjon ble denne: «Jeg gir dere ti dager til å forlate landet.» Og mange gjorde seg klare til å dra. Men Huiay, som var stammens leder, overtalte dem til å bli. Han mente at forbundsfeller blant beduinene, og Bani Kuraisa, en annen jødisk stamme, ville komme dem til hjelp.

Så han svarte Profeten slik: «Vi forlater ikke boliger og eiendeler!» Da sa Profeten: *Allahu Akbar!* Jødene har erklært oss krig.

Han samlet en stor styrke og ga lederfanen til Ali. Styrken la i vei mot Bani Nadir. Og snart var slaget i gang.

Angrepet kom uventet på jødene. De hadde ventet hjelp fra allierte. Men hjelpen uteble. Så det spredte seg mismot blant dem. De hadde dessuten indre konflikter, som vokste i den vanskelige situasjonen. Snart skjønnte de at spillet var tapt. De ga beskjed om at de overga seg. Profeten svarte dem: «Forlat dette landet! Og ta med alt kamelene kan bære! Men våpen og rustninger skal være igjen.»

Jødene forlot oasen. De dro i en lang karavane, som strakte seg gjennom byens marked. Og ingen hadde tidligere sett maken til den rikdom og prakt som nå ble utvist.

Hver kamel var et vidunder i seg selv, rikt utsmykket med ridetøy og pynt. I tillegg kom verdiene den bar på. Mange kameler hadde ridehus, der kostbare forheng var trukket fra og viste kvinner i silke og brokade eller prektig fløyel, med smykker av sølv og gull, rubiner og smaragder. Bani Nadir var kjent for sin velstand, men vanligvis var lite av rikdommen synlig. Nå dro de av sted under livlig musikk, fra pauker og piper, og meddelte stolt til alle at de flyttet til eiendommer andre steder. Noen slo seg ned i Khaibar. Andre dro til Jeriko og Syria. Jorda deres ble gitt til fattige.

Vollgraven

De jøder fra Bani Nadir som slo seg ned i Khaibar, ville ha tilbake tapt land. De satte sin lit til Koreisj, som planla nye angrep.

Huiay og noen andre jødiske ledere møtte Abu Safian og Safvan i Mekka. Der inngikk de en hellig pakt om å støtte hverandre. Sammen skulle de beseire Muhammed.

Jødene skulle få med nomadiske stammer, om nødvendig ved hjelp av bestikkelser. Og det ble samlet en stor hær. Den ble på ti tusen mann, med mer enn tre hundre hester. Hæren satte seg i bevegelse mot Medina.

Muhammed fikk høre om dette. Han hadde en uke å forberede seg på. Han henvendte seg til muslimene, og sa at de ville kunne seire. Men da måtte de være tålmodig, frykte Gud og adlyde ordre. Så ba han dem si sin mening om hvordan forsvaret kunne ordnes.

Salman reiste seg og sa: «Å, Guds budbringer, når vi i Persia venter angrep fra ryttere, så graver vi en vollgrav rundt oss. Vi kan gjøre det samme nå.»

Alle støttet Salmans forslag. Men tiden for dette var kort. De måtte anstrenge seg til det ytterste for å gjøre vollgraven ferdig.

Den behøvde ikke å gå rundt hele oasen. For noen steder var fjellknauser hinder godt nok, og andre steder sto festningsliknende hus, som sperre mot fienden. Men ute på sletten måtte graven gjøres ferdig.

Alle arbeidet hardt. De startet tidlig, rett etter morgenbønnen, og fortsatte til sola gikk ned.

Profeten gravde og bar. Han brukte både hakke og skuffe, og løftet dadeldkurver fylt med jord.

Han ledet de andre i sang, om glede og dagligdagse ting, og om hva det er viktig å huske på: «Herre, var det ikke for Deg, ble vi ikke riktig ledet! Gi våre sinn klarhet, og gjør oss faste i slag!»

Mange hadde ikke nok å spise. Og på grunn av slitet trengte de mer mat. Profeten ble også tynnere.

Så hendte det at en mann som het Jabir, sa til kona si: «Kan vi lage litt mat til Profeten?» Hun svarte: «Alt vi har, er en sau og litt korn». Men hun slaktet og grillet sauen, malte kornet og bakte brød. Og Jabir inviterte Profeten.

Men Profeten fikk en utroper til å kalle: «Hør, alle sammen, gå med Guds budbringer til Jabirs hus! Det er Jabir som inviterer!»

Jabir utbrøt det troende sier, når det venter en katastrofe: «Vi er fra Gud, og vender tilbake til Ham!»

Han skyndte seg hjem til kona, som spurte: «Var det du eller han som inviterte?» Jabir svarte: «Han gjorde det!» Hun sa: «Så la folk komme, det er han som vet best.»

De satte fram mat for Profeten. Han velsignet måltidet, i Guds navn. Så begynte han å spise, sammen med ti andre som var blitt med.

Alle ble godt forsynte. De reiste seg, takket og gikk.

Ti nye tok plassen deres, og spiste seg også mette. Slik fortsatte det til alle fra vollgraven hadde fått nok å spise. Og fortsatt var det brød og kjøtt igjen.

En jente ga noen dadler til Profeten. De ble flere, og fylte hånda hans. Snart dekket de et helt klede. Profeten ba dem som gravde, om å spise. Alle ble de vel forsynte. Og kledet var fortsatt fullt.

Beleiringen

De hadde arbeidet i seks dager. Vollgraven ble så vidt klar i tide – før det kom melding om at fienden var nær. Alle flyttet inn bak forsvarslinjen.

Muslimenes styrke var på tre tusen mann. Mens fiendens hær, satt sammen av Koreisj, beduiner og Bani Nadir, var på ti tusen. De kom med hester og kameler. Abu Safian var leder for dem.

Abu Safian ble skuffet over å se at oasens avlinger allerede var høstet inn. Da måtte kamelene spise viltvoksende planter, og hestene få medbrakt fôr. Så Muhammed måtte nedkjempes raskt. Men han ble oppmuntret over å finne muslimene ute i det fri. For menn kan være godt beskyttet bak brystvern og festningsverk, men i åpen kamp vil fordelene ligge hos den som er overlegen i antall.

Hæren hans kom nærmere leiren. Da så de grøften som skilte dem fra fienden. Bueskyttere i en lang rekke sto oppstilt på den andre siden.

Abu Safian skjønnte at slaget ville bli vanskelig. Hester ville neppe klare

å komme seg inntil grøften, og slett ikke ta seg over. Han brukte resten av dagen til å rådslå.

Det enkleste ville være å angripe fra nord, hvor forholdene lå godt til rette. Men forsvarslinjen der måtte svekkes. Kunne muslimene bli tvunget til å flytte styrker over til andre fronter?

Abu Safian tenkte på Bani Kureisa. Det var en jødisk stamme i byen som var alliert med Profeten. Kunne han få stammen til å bryte med Muhammed?

Hvis Bani Kureisa sa opp paktene med Muhammed, og i stedet gikk sammen med Koreisj, kunne de angripe på to fronter. De kunne sende inn styrker bak jødene. Og når muslimene flyttet forsterkninger dit og svekket fronten i nord, kunne de angripe dem der også.

Da ville Koreisj kunne innta oasen. Og alle visste hva som dermed skulle skje. Muhammed og hans menn ville bli drept, noen av dem svært brutalt. Kvinner og barn ville bli gjort til slaver. Troen ville bli utradert.

Huyai fra Bani Nadir dro for å snakke med Bani Kureisa. Han ville overtale sine jødiske frender til å skifte side i kampen.

Huyai var en sterk personlighet, med store talemåter. Han var ikke lett å avvise. Men Bani Kureisa så på Huyai som en urokråke. Han hadde påført folket sitt skade, så de ville ikke snakke med ham.

Kab som var leder i Bani Kureisa, hadde selv inngått paktene med Muhammed. Han ønsket å respektere den. Men Huyai ga seg ikke – og fikk til slutt møte Kab.

Han henvendte seg til Kab og sa: «Jeg bringer deg evig ære! Og styrke som det ville havet. Koreisj og beduinene er her, med sine fremste ledere, de mest fornemme menn! Vår hær teller ti tusen krigere! Vi har med oss tusen hester. Alle personer med makt har sverget ikke å hvile, før Muhammed er blitt drept! Han skal ikke slippe unna.»

Kab svarte: «Ved Gud, du bringer oss evig skam! Og som en sky uten vann er din tale, kun torden og lyn.»

Men Huyai forsto at Kab var i tvil. Så han fortsatte å snakke, elegant og overtalende, om alt som ville bli endret, hvis bare Muhammed forsvant.

Til sist svor han en hellig ed: «Dersom Koreisj og beduinene drar, uten å ha beseiret Muhammed, så skal jeg komme til deg, i din festning, og min skjebne vil bli som din!»

Det fikk Kab til å tro på Huyai. Han tenkte at Profeten ville tape. Så han

avsverget den pakten som var inngått mellom stammen hans og Muhammed. Men ikke alle i stammen var enig. Noen sa: «Hva hjelper det dersom du blir drept, at Huiyai også blir det?» Andre likte og respekterte Muhammed, selv om de ikke så ham som profet. Det å bryte en pakt som var inngått, var dessuten en æreløs handling. Og mange ønsket ikke å te seg slik.

Men da folk i stammen så hæren som kom, med all dens prakt og styrke, stilte de seg bak Kab. For hæren var et imponerende syn, som et hav av soldater, hester og kameler så langt øyet kunne se.

Ryktet spredte seg om at pakten var brutt. Profeten ville ha det bekrefte. Han sendte noen for å spørre.

Bani Kureisa ga dette svaret: «Guds sendebud, hvem er han? Det finnes ingen pakt eller avtale, mellom Muhammed og oss!»

Profeten sa, da han hørte det: «*Allahu Akhbar!* Hold motet oppe, muslimer!»

Men mange ble fylt av angst. De var innringet av en mektig hær, som var kommet for å drepe dem. Og de var sveket av Bani Kureisa, som de hadde inngått pakten med. Nå måtte de flytte styrker til byen, som beredskap mot den svikeyfulle stammen. Og dermed svekke vollgravens forsvar.

Koreisj la planer for angrep. Tusen soldater skulle slippes inn bak jødene og deretter innta byen.

Jødene spionerte for hæren. De lette etter svakheter hos muslimene, og ga informasjon tilbake til angriperen. En spion ble sett av Safia, som var en muslimsk kvinne. Med en stang slo hun mannen i hjel.

Dagene gikk, og presset økte. Beleirerne gikk til angrep. På et sted kom de seg over vollgraven. Stedet var dårlig bevoktet, og angriperne tok seg fram på hester. Noen muslimer var straks på plass og klarte å avskjære rytterne. En av rytterne utfordret til kamp.

Ali gikk fram mot mannen. Rytteren sa: «Gå vekk, jeg vil ikke drepe deg, for jeg kjente din far! Dessuten er du en jyping.» Men Ali vek ikke. Og de to mennene tørnet sammen. Det ble virvlet opp støv rundt dem, så ingen kunne se hva som skjedde. Men så hørte de Alis takksigelse og skjønte at han hadde seiret. Rytteren lå død på bakken.

Andre ryttere ble også drept, eller kom seg tilbake over graven. Men

angriperen hadde nå sett at vollgraven kunne passeres. Så kraften i angrepet økte. Profeten oppmuntret muslimene og lovte dem seier om de holdt ut.

De motsto angrep etter angrep. Det ble ikke tid til å hvile. De skulle bedt middagsbønnen, men fant ikke mulighet til det. Tiden for ettermiddagsbønnen kom og gikk, men fienden angrep stadig. Først etter solnedgang fikk muslimene bedt, da den siste rest av dagslys forsvant og fienden var tilbake i leiren sin.

En åpenbaring minnet om denne hendelsen: *Husker dere hvordan de angrep, på flere fronter, og dere ikke så klart! Menn kjente frykt i hjertet, og gjorde seg tanker om Gud. Slik ble de troende prøvet. Mange av dem ble rystet.* (33,10-11)

Hvor lenge kunne de holde ut? Det begynte å bli dårlig med mat siden forsyningene fra Bani Kureisa var stanset. Nettene var uvanlig kalde.

Noen av mennene hadde svak tro. De var utmattet av alle påkjenningene, og begynte å lytte til hyklerne, som mente at forsvaret ikke ville holde. Men de som trodde, ble styrket i kampen. De husket denne åpenbaringen: *Tenkte dere å kunne gå til Paradiset uten først å bli prøvet, slik andre som levde før dere ble? De ble rammet av trengsel og nød! Og rystet – slik at Sendebudet og dem som var med ham, ropte: 'Når kommer hjelpen fra Gud?' Guds hjelp er alltid nær.* (2,214)

Mange følte kreftene ebbe ut. Men fienden led også. Og det spredte seg mismot hos dem, etter hvert som dagene gikk uten noen virkelig framgang. Kunne Profeten utnytte dette?

Han sendte hemmelig beskjed til en angripende beduinstamme: Ville stammen trekke krigerne ut, mot en tredel av daddelhøsten i Medina? Stammen godtok dette.

Men da avtalen skulle undertegnes, spurte noen følgesvenner Profeten: «Er avtalen et påbud fra Gud, eller uttrykker den Profetens ønsker?» Profeten svarte: «Det er jeg som gjør dette for dere.» Han ville lette fiendens angrep.

Da sa en såret følgesvenn: «Du, Guds budbringer, før trodde både vi og beduinene på andre guder enn Gud! Vi dyrket avguder, og kjente ikke Ham. Da kunne ingen beduin gjøre seg det minste håp om å spise en enes-

te daddel hos oss, annet enn som vår gjest, eller som del av en handel. Nå har Gud gitt oss Islam! Vi er veiledet og styrket, ved deg! Skal vi forære dem det vi har? Nei, ved Gud, vi gir dem ikke annet enn sverdet! Gud skal dømme mellom dem og oss.»

Profeten svarte: «Så la det bli som dere vil!» Og det kom ikke til noen avtale.

Naim het en viktig leder, i en klan som var alliert med Koreisj. Han kjente muslimene fra før, og hadde respekt for dem. Men nå sto han på fiendens side. Han så muslimene kjempe tappert, ansikt til ansikt med en overveldende styrke. De gode følelsene for dem vokste. Og så, midt i kampen, måtte Naim erkjenne at Gud hadde plantet Islam i hans hjerte. Han godtok den nye troen.

En mørk natt krysset han over vollgraven. Han ba om å få snakke med Profeten.

Profeten spurte ham: «Hva har ført deg hit, Naim?» Han svarte: «Jeg vil erklære min tro på ditt ord! Jeg bekrefter at det er sant, som du sier.» Han fortsatte: «Du, Guds budbringer, be meg om hva du vil! Fortell hva du ønsker, og jeg skal gjøre det! Og husk at ingen blant mitt folk, og heller ingen andre, vet at jeg har godtatt Islam.»

Profeten sa: «Naim, med all din kraft, sett dem opp mot hverandre!» Naim ba om tillatelse til å lyve. Profeten svarte: «Si til dem hva du vil, om det kan føre dem bort fra oss! Krig er også bedrag.»

Naim gikk til Bani Kureisa. Han ble ønsket velkommen som en venn og bedt på mat og drikke. Naim sa: «Jeg er kommet for å dele en bekymring med dere, og samtidig gi dere et råd.» Og så la han fram denne historien: «Om Koreisj og beduinene ikke skulle klare å beseire muslimene, så vil de snu og dra hjem! De vil glemme Bani Kureisa, og jødene vil bli overlatt til Muhammed.» Han rådet Bani Kureisa til ikke å støtte Koreisj før de fikk noen ledende menn i pant.

Bani Kureisa takket ham for dette. Hva han sa, hadde bekreftet deres frykt. De lovte å ikke si det til noen.

Naim gikk til sin tidligere venn, Abu Safian, og til andre ledere i Koreisj. Han hadde viktige opplysninger til dem, sa han. Men de måtte love å holde dem for seg selv. Og så ga han dem denne historien: «Jødene angrer på at

de brøt pakten med Muhammed og ønsker å gjøre det godt igjen. De planlegger å ta noen ledende menn fra Koreisj og beduinene, for å gjøre dem til sine gisler. De vil gi gislene til Muhammed, så han kan halshogge dem.» Han føyde til: «Så hvis jødene ber om menn som gisler, la dem ikke få en eneste én.» Han sa det samme til beduinene.

Ledere blant Koreisj, og beduinene, ville prøve ut det Naim hadde sagt. Så de sendte beskjed til Bani Kureisa, og ba dem gjøre klar til kamp. «For i morgen skal vi kvitte oss med Muhammed» sa de. Men jødene svarte: «Nei, i morgen er det sabbat. Og dessuten vil vi ikke kjempe før dere har gitt oss noen menn som gisler. Vi må vite om vi kan stole på dere.»

Koreisj og beduinene hørte dette, og sa: «Ved Gud, Naim snakket virkelig sant!» De gjorde det klart for Bani Kureisa at de ikke ville få gisler, men at de like fullt ventet at de skulle kjempe. Bani Kureisa svarte at uten gisler, ble den ingen kamp.

Koraisj og beduinene var heller ikke enige. De hadde kjempet i nesten to uker, uten framgang. Forsyningene var i ferd med å ta slutt. Hver dag hadde de mistet hester, på grunn pileskudd eller av sult. Mange kameler var også blitt drept. De stolte ikke på hverandre lenger.

Dessuten hadde de ulike interesser. Koreisj ville drepe Muhammed, og stanse den nye religionen. Mens beduinene helst ville plyndre. Felttoget syntes å ha stanset opp. Himmelen skulle avslutte det.

Profeten hadde bedt: «Å Gud, Du Bokens åpenbarer, som raskt kaller folk til regnskap: Driv vekk de sammensvorne, jag og ryst dem!»

I etterhånd ble dette åpenbart: *Dere som tror, husk hvordan Gud viste nåde, da hærer rykket fram! Vi sendte dem en isende vind, og hærskarer dere ikke så.* (33,9)

I flere dager hadde det vært kaldt og vått. Så kom en gjennomtrengende vind, som ble fulgt av et kraftig regn. Det fikk alle til å søke ly. Om natten raste storm over sletta.

Stormen rev i fiendens leir, som understøttet av usynlige hender. Den blåste ned fiendens telt. Bålene deres ville ikke brenne. Mennene lå skjelvende på bakken, sammenklynget for å holde varmen. Men muslimenes leir som var skjermet, ble spart for den skarpe vinden.

Utpå morgenen løyet stormen av. Men Koreisj var som stive av frost, alle mann. Og motet deres var blåst bort.

Da ropte Abu Safian med høy røst: «Menn av Koreisj, hester og kameleler dør! Bani Kureisa har sveket oss! Nå ødelegges alt av vinden! La oss komme oss vekk herfra, i hvert fall vil jeg dra!» Hele hæren brøt opp. Folk og dyr satte seg langsomt i bevegelse.

Bak vollgraven kalte Bilal til bønn. Lyset fra den nye dagen fikk nattermørket til å lette. Da så muslimene at sletta var tom. Alle gikk hjem for å hvile.

Bani Kureisa

De fikk ikke hvile lenge, for Gabriel kom til Muhammed og sa: «Har du lagt ned våpnene, Guds budbringer? Englene har ikke lagt ned sine.»

Gabriel minnet Muhammed om Bani Kureisa. Og Profeten samlet tre tusen mann, de samme som hadde kjempet ved vollgraven. Han ga lederfanen til Ali. Styrken satte seg langsomt i bevegelse. Målet var Bani Kureisa.

Nå var jødene ille ute. Hva skulle de gjøre? Noen foreslo å godta Islam, for de hadde tenkt på det en stund, uavhengig av den siste hendelsen. De husket hva vismannen hadde sagt, om Muhammed som skulle komme: «Jøder, vær de første til å godta ham!» Men de fleste ville ikke gi opp Torah.

Profeten beleiret dem i 25 døgn. Da overga jødene seg. Alle våpenføre menn ble bundet. Kvinner og barn ble overlatt til en rabbiner.

Muslimene samlet sammen våpen og rustninger, klær og redskaper. De ødela leirkrukker med vin.

Avs var navnet på en klan av beduiner, som hadde vært allierte med Bani Kureisa. De ba Profeten om å være nådig med stammen. Profeten svarte dem: «Menn av Avs, vil dere dømme Bani Kureisa?» Stammen sa ja til dette. Bani Kureisa skulle selv få peke ut en dommer. Jødene hørte det og sa at Said måtte dømme dem. Profeten godtok det.

Said var klanens leder. Han var kjent for sine sindige dommer. I slaget var han blitt såret. Han ble hjulpet på vei av noen venner.

Vennene sa: «Gjør godt mot din forbundsfelle, Said! Guds sendebud har satt deg til dommer, for at du skal være nådig med dem!»

Said var en rettskaffen mann. Han ville dømme slik han fant det riktig. Han hadde tidligere advart jødene, mot å bekjempe Muhammed, men de hadde forbannet ham.

Han husket muslimenes fanger fra Badr, som Muhammed hadde latt gå. De hadde fortsatt å kjempe mot ham, både ved Uhud og ved vollgraven. Jødene fra Bani Nadir, som var blitt benådet og forvist, hadde vært blant de mest aggressive mot ham, i det slaget som nylig hadde vært utkjempet. Hvis Profeten hadde gjort ende på dem, ville angrepet hatt mindre styrke. Og Banu Kureisa ville holdt fast ved pakten med Muhammed.

Said tenkte at erfaringene med jødene, ikke talte for overbærenhet. Så han avviste klanens forbønn og sa: «Said, på Guds vei, enser ikke klagen mot anklageren.»

Han henvendte seg til jødene og sa: «Sverger dere ved Gud, og tar Ham som vitne, på at min dom skal være bindende for dere?» De svarte: «Ja, det gjør vi!» Said føyde til: «Og bindende for ham som er her?» Han nevnte ikke Profeten ved navn, men så bort på ham. Profeten svarte: «Ja, det skal den!»

Said sa: «Da beslutter jeg at mennene skal dø, deres eiendeler deles, og kvinner og barn føres bort som fanger.»

Said mente med dette å gi Banu Kureisa den samme skjebne som ville ha blitt muslimene til del, om sviket fra Banu Qureisa hadde lyktes. Da ville dette ha blitt muslimens lodd.

Dessuten fulgte han jødisk lov, om fanger fra en inntatt by, slik det slås fast i jødernes bøker: «Herren din Gud vil gi den byen i dine hender, og alle mennene der skal du hogge ned med sverd! Men kvinnene, småbarna og husdyrene, og alt annet bytte i byen, kan du ta med deg. Du kan gjøre deg nytte av dette byttet, som Herren din Gud lar deg ta fra dine fiender.» (5. Mosebok, 20,13-14.)

Blant fangene var også Huiay. Han sa til Profeten: «Jeg angrer ikke på at jeg kjempet mot deg!» Og til frendene sine sa han: «Guds kjennelse kan ikke være feil! Den er et pålegg om nedsabling, som Gud har gitt mot Banu Israel.»

Han ble avlivet sammen med de andre, i alt syv hundre mann. De fleste kvinner og barn ble senere kjøpt fri av Bani Nadir.

Halsbåndet

En gang var Aisha med Profeten på et felttog. Da mistet hun halsbåndet sitt. Ordre var gitt om avmarsj, og kvinnene hadde inntatt sine plasser. Aisha steg ned fra kamelstolen for å lete etter smykket, uten at noen merket det.

Hun fant halsbåndet sitt og skyndte seg tilbake til der hun trodde de andre var. Men de hadde reist. Hun satte seg ned for å vente, for de ville nok lete etter henne. Mens hun satt der, sovnet hun.

Da hun våknet, sto en ung mann ved siden av henne. Det var Safvan, en av hjelperne. Han var også kommet bort fra de andre, og ble overrasket over å finne Aisha. Hun fikk sitte på kamelen hans, mens han selv gikk ved siden av. Slik fant de tilbake til de andre.

Først var ikke dette noe problem. Men så ble det hvisket om saken. Hva hadde Aisha og Safvan egentlig gjort? Sladderer begynte å gå. For hyklere ville skade Profeten.

Aisha fikk til slutt høre ryktene. Da gråt hun i flere dager. Hun bedyret bestemt sin uskyld. Profeten håpet på en klargjørende åpenbaring, men den lot vente på seg.

Ali foreslo å spørre Aishas hushjelp. Hun var en trofast kvinne som man kunne stole på. Hun svarte Muhammed: «Ved Ham som har sendt deg med sannhet, jeg vet bare godt om henne! Og var noe annet sant, ville Gud ha fortalt Sin budbringer om det.»

Sladderer skadet samfunnet. Det var nødvendig med en klargjøring. Da kom en åpenbaring, som slo fast at sladderer var løgn. Åpenbaringen tok opp spørsmål om utroskap og anviste straff for dem som uten grunn, anklager sømmelige kvinner. (24, 11, 15-17).

Koreisj i knipe

Profeten drømte en natt at han steg inn i Kaba, med barbert hode, og med nøkkelen til Kaba i hånden. Han tok det som tegn fra Himmelen på at han burde reise dit. Så han sa til folk i Medina at han ville gjøre *umra*, den lille pilegrimsreisen, og inviterte andre til å delta.

De tok med seg sverd til jaktbruk, men ingen andre våpen. Omar mente de burde bevæpne seg bedre, for de kunne bli angrepet av Koreisj. Men Profeten svarte: «Jeg skal ikke bære våpen, for bare pilegrimsreisen er mitt mål.»

Profeten var barhodet. Han hadde iført seg pilegrimsdrakten etter gammel tradisjon – av to stykker usydd klede. Ett av dem var spent rundt midjen, for å dekke kroppen nedad. Det andre lå over en skulder. Han sa, på pilegrimers vis: *Labaik allahumma labaik!* Her er jeg, Å Gud, til tjeneste. De andre gjorde det samme.

Koreisj ble bekymret da de hørte om pilegrimene som var på vei. De var usikre på hva de skulle gjøre. Om de som var voktere av Helligdommen, nektet mer enn tusen pilegrimer adgang, ville det være en åpenbar krenkelse av de reglene som makten og storheten deres hvilte på. Men hvis fienden i trygghet og fred fikk dra fritt inn i Mekka, ville dette bli en seier for Muhammed – noe alle ville snakke om. Og dersom pilegrimene fikk utføre de eldgamle ritualene sine, kunne det skape velvilje for dem. Mange kunne komme til å mene at det var muslimene som sto for Abrahams tro.

Koreisj vedtok å stanse dem. De sendte krigere mot Profeten, men han tok en annen vei. Han nådde fram til Hudaibie, ikke langt fra Mekka.

Der stoppet kamelen hans. Den knelte og la seg bakken. Noen mente at den var gjenstridig. Men Profeten svarte dem: «Nei, den er ikke gjenstridig! Den blir holdt av Han som stanset elefanten.»

De skulle ikke videre.

Profeten sa om Koreisj: «Jeg skal godta ethvert forslag fra dem, om det gir heder til Herrens Orden!» Og videre: «Jeg vil gi dem tid til å forberede seg, de skal få åpne veien for oss.»

Koreisj sendte speidere mot dem, for å finne ut hva hensikten deres var. En speider kom tilbake og sa: «Jeg har vært sendebud for flere konger, Cæsar, Krøsus og Negus. Men aldri har jeg sett noen konge bli behandlet med slik høyaktelse som Muhammed.»

En klar seier

Muhammed gjorde en avtale med Koreisj. Den ble kalt «Avtalen fra Hudaibie». I den ble de enige om ti år med fred. Enhver skulle føle seg trygg. Ingen skulle legge hånd på en annen.

En forutsetning var at om noen kom fra Koreisj til Muhammed, uten tillatelse fra en foresatt, så skulle han sendes tilbake. Men kom noen fra Muhammed til Koreisj, så skulle han få bli. Bedrag og svik skulle ikke godtas. Og det var opp til andre stammer å velge fritt om de ville gå i forbund med Muhammed, eller med Koreisj.

Til stede var ledere fra Khusa, som var en arabisk stamme. De sa: «Vi går i forbund med Muhammed!» Også ledere fra Bakr, en annen arabisk stamme, var der. De sa: «Vi går i forbund med Koreisj!»

Alle skrev under på avtalen. Den sluttet med denne bestemmelsen: «Du, Muhammed skal i år vende om, og ikke dra inn i Mekka så lenge vi er der. Men neste år skal vi dra ut, og du og ditt følge kan dra inn. Dere skal være der i tre dager, uten andre våpen enn det reisende bærer, og alltid med sverdet i sliren.»

Følgesvennene ble skuffet. De hadde tenkt seg til Mekka for å be, ved Det hellige huset. At Profeten godtok avtalen, var mer enn de fleste kunne tåle.

Og verre skulle det bli. For plutselig hørtes rasling i kjettinger, og inn kom en gutt i lenker. Gutten het Abu Jandal og var den yngste sønnen til Sohail. Han var gått over til Islam, så Sohail hadde latt ham fengsle for å hindre ham i å dra til Medina.

Blant pilegrimene var også guttens bror. Han gikk fram for å hilse på ham. Da tok Sohail tak i lenken rundt gutten og slo den i brorens ansikt. Han sa, til Profeten: «Vi gjorde avtalen før gutten kom til deg!» Profeten svarte: «Det er sant.» Sohail sa: «Så gi ham tilbake til meg!» Da ropte gutten fortvilet: «Å, muslimer, vil dere gi meg til avgudsdyrkerne, som skal forfølge meg for min tro?» Men to menn som var sammen med Sohail, lovtte å gi gutten beskyttelse. Han skulle få bo hos dem. Profeten ville ikke bryte sitt ord. Han ba gutten om å være tålmodig, og vente på en utvei, ved Gud.

Ali skrev avtalen ned. Men blant følgesvennene var det mange som mumlet. Og Omar sa, henvendt til Muhammed: «Er ikke du Guds Profet?»

Profeten svarte: «Det er jeg.» Omar sa: «Har ikke vi rett, mens fienden tar feil?» Profeten bekreftet dette. Omar fortsatte: «Så hvorfor skal vi gi etter, på ynkelig vis, mot vår religions heder?» Profeten svarte og sa: «Jeg er Guds budbringer og vil ikke være ulydig mot Ham. Han skal gi meg seier.»

Men Omar fortsatte: «Du sa vi skulle gå inn i Det hellige huset og gjøre gangen rundt det!» Profeten svarte: «Det er riktig, men ikke i år.» Han føyde til: «Du skal sannelig gå inn i Huset og utføre de ritualer som hører til!»

Men at avtalen tjente muslimene, skulle senere vise seg. En åpenbaring bekreftet det samme: *Vi har så visst gitt deg, Muhammed, en klar seier! (48,1)*

Brev og intriger

Avtalen åpnet for at folk i Mekka og Medina fritt kunne møtes og snakke sammen. Det fordoblet antall muslimer på to år. En åpenbaring ga nye forventninger. Den sa: *Det kan hende at Gud i Sin allmakt, vil skape vennskap mellom dere og dem dere ser som fiender. (60.7)*

Omtalte åpenbaringen en mulig forsoning mellom Mekka og Medina? Og mellom familier og klaner som nå sto mot hverandre? Profeten så det slik. Han visste at Islam ville vokse, langt ut over disse konfliktene, for å spre seg til hele verden.

Han brevvekslet med kongen av Abyssinia og sendte henvendelser til herskerne i Persia, Egypt og Roma. Han fortalte dem om Islam, og oppfordret dem til å gå over til troen.

Jemen var under persisk styre. Visekongen i landet, Badhan, gikk over til Islam da Profeten fortalte ham om et persisk opprør som ingen der kjente til. Engelen Gabriel hadde sagt det til ham. Badhan skjønte at Muhammed var profet, og at budskapet hans var sant.

Da skjedde det et anslag mot Profetens liv. Labid, som var jøde, drev med hemmelige kunster. Han ønsket å skade Profeten. Men Profeten ante uråd. Han fikk åpenbart denne bønne: *Jeg søker tilflukt hos menneskenes Herre,*

menneskenes Konge og menneskenes Gud, mot alt ondt fra den bedragerske fristeren, som ved djinner eller mennesker, hvisker i menneskenes hjerter. (114)

Den åpenbaringen står sist i Koranen, og leses mot alt ondt.

Kheibar

Avtalen som var inngått med Koreisj, medførte at Profeten kunne møte andre farer. Kheibar var en slik fare. Det var en bosetting av jøder, som var fiendtlig til muslimene. De hadde oppfordret til angrep på Profeten og fått mange til å krige mot ham. Trusselen fra Kheibar kunne ikke aksepteres. Profeten måtte gjøre noe med dette.

Han stolte ikke på alle sine menn. Noen fulgte ham fordi det lønte seg. De oppnådde fordeler ved det, som å få krigsbytte etter slag. Så han samlet en mindre styrke av pålitelige menn, og la planer om felttog i stillhet.

Kheibar var som en festning. Den ble sett som umulig å ta. Så Kheibars ledere gledet seg da de hørte at muslimene ville komme. Nå skulle de knuse Muhammed, mente de. Og så selvsikre var de, at de knapt ba sine allierte om hjelp.

I Kheibar pleide de hver dag å stille opp alle våpenføre menn. Da sto ti tusen mann i full rustning. Profeten kom med seksten hundre.

De nådde Kheibar etter tre dagsmarsjer. Det var mørk natt da de kom. Og så stille var ankomsten at ingen hadde merket dem. Mennene ba morgenbønn.

Da sola rant, skimtet de prektige hager, åkrer og olivenlunder, med solide festningsverk rundt. Landarbeiderne kom ut. De så fienden og løp tilbake til festningene. Profeten ropte: *Allahu Akhbar!* Og føyde til, som et ordspill: *Kharibat Kheibar!* Kheibar har falt.

Jødene i Kheibar holdt krigsråd. De vedtok å holde seg bak brystvernet i stedet for å gå ut i angrep, for de følte seg sikre i festningene sine, som lå utilnærmelige oppover i skråningen.

Men tross deres tallmessig styrke, manglet jødene enhetsfølelse. De

stolte ikke på hverandre. Det gjaldt for dem som for deres frender i Yatrib: *Det kan se ut som de holder sammen, men i hjertene er de delt.* (59,14)

Profeten hentet oppmuntring i denne åpenbaringen: *Hvor ofte har ikke en liten styrke, med Guds hjelp, seiret over en stor? Gud er med de beslutsomme.* (2,249)

Han angrep den nærmeste festningen. I den ved siden av var alt rolig. Det viste hvordan slaget ville bli. Muslimene måtte føre mange kamper, og ta hver eneste festning. Det ville jevne ut skjevheten i antall, men slaget kom til å trekke ut.

Kheibars menn var dyktige bueskyttere. Muslimene måtte bruke skjold. Likevel hadde muslimske kvinner, som fulgte styrken, nok å gjøre med å pleie sårede.

Flere av jødernes festninger ble tatt. Men en festning som het Naims festning, syntes å være uinntakelig. Forsvarerne holdt stand, og muslimene kom ingen vei. Profeten sendte fram en styrke, ledet av Abu Bakr, og så en annen, ledet av Omar, men hver gang ble de slått tilbake.

Da sa Profeten: «I morgen vil jeg gi fanen til en som Gud og Hans sendebud elsker! Gud skal gi oss seier ved hans innsats. Han vender seg ikke bort i kamp.» Og så ga han fanen til Ali.

Profeten sa en bønn for Ali, og for de andre i styrken. Så tok angrepet til. Det pågikk hele dagen. Ali og styrken hans presset på. Og de klarte etter harde kamper, å innta festningen. Forsvarerne overga seg.

Zubairs festning var den sterkeste i forsvaret. Den lå på en høyde i fjellet, med klipper på alle kanter. En trapp som var hogd ut i stein, førte opp til festningen. Profeten beleiret den i tre dager.

Da kom en fange til Profeten. Han visste hvordan de kunne innta festningen, sa han, og det ville han fortelle Profeten om, dersom familien hans ble spart. Profeten lovte ham det. Mannen viste dem en underjordisk elv, som ga festningen vann. Om elveløpet ble tettet, ville tørsten drive forsvarerne ut. Dette ble gjort. Og forsvarerne kom ut på åpen mark. De ble nedkjempet, i et kraftig slag.

Den siste festningen het Kamus festning. Den tilhørte Kinanas familie, som var blant de rikeste i Bani Nadir. Forsvarerne hold stand i fjorten

dager, før de sendte bud til Profeten med ønske om forhandlinger.

Profeten godtok dette. Og det ble inngått følgende avtale: Ingen i festningen skal bli drept, og heller ikke tas til fange. Men alle må forlate Kheibar. Deres eiendeler skal seierherren ha. Og gjemmer noen unna verdier, skal ikke lenger avtalen om sikkerhet for den enkeltes liv, gjelde.

Alle skjønnte at verdier ble gjemt. For hvor var vel de mange skattene som alle visste at familien eide? Kinana hevdet at skattene var solgt, for å skaffe forsvarerne våpen. Men skattene ble funnet. Og Kinana og noen av de andre ble drept.

Alle festningene ble tatt. Da kom jødene med et forslag. Siden de kjente markene best, og kunne ta vare på dem, skulle de forbli i Kheibar og dyrke markene videre, mens halve avlingen skulle tilfalle Profeten. Og det ble de enige om. Men Profeten la til, at om han senere ville forvise dem, så skulle de adlyde.

Muslimene ville fortsette mot Fadak, en annen jødisk bosetting, men den valgte å overgi seg straks, med samme avtale som den fra Kheibar.

Muslimene hadde seiret. Men mange fiender var blitt drept. En enke ville hevne seg på Profeten. Hun beredte et stykke lam og tilsatte kjøttet et giftstoff. Dette bød hun fram til Profeten. Men Profeten spyttet kjøttet ut og sa at han var blitt advart av lammet. Han kalte kvinnen til seg og spurte hvorfor hun ville drepe ham.

Hun sa: «Du vet hva du har gjort mot mitt folk! Min far, min onkel og min mann er blitt drept. Så jeg sa til meg selv, at er han konge skal jeg drepe ham, men er han Profet vil han vite om giften.» Profeten tilga kvinnen.

Hun var ikke den eneste kvinnen som hadde mistet noen i slag. Safia het enken etter Kinana. Hun var datter til Huiay. Men i motsetning til mannen og faren, var Safia en gudfryktig kvinne. Og profeten ga henne dette valget: Å forbli jødinne, og vende tilbake til sitt folk. Eller å bli muslim, og gifte seg med Profeten. Hun sa: «Jeg velger Gud og Hans sendebud.» Slik ble hun Profetens kone.

Det hendte at Safia ble ertet for sin bakgrunn. Enkelte kalte henne for «Huiays datter». Hun beklaget seg en gang gråtende til Profeten, som svarte henne: «Si til dem det, du Safia, at din far er Aron, og at Moses er din onkel.»

Profeten minnet ofte følgesvennene om det ansvar som var lagt på dem. For de levde nær Profeten, og fikk veiledning ved ham. De kom til å bli strengere dømt enn folk i andre epoker. Han sa: «Sannelig, dere lever i en tid da den skal gå tapt, som omgår en tidel av loven. Men det skal komme en tid da den skal bli reddet, som oppfyller en tidel av den.»

Felttogene ga muslimene velstand. De hadde tidligere vært så fattige at selv Profeten og hans familie hadde sultet. Men med velstanden kom også farer. For hver den som blir gitt noe, skal ønske at han får mer.

Profeten levde et enkelt liv. Rommet hans var nakent. På gulvet var en matte og tre puter. Det var alt inventar. Omar foreslo en gang for Profeten at han burde unne seg litt luksus. Han brukte grekerne og perserne som eksempel. Men Profeten avbrøt ham og sa: «Vær ikke i tvil om det, du sønn av Khattab, at slike goder hører dette livet til.» Men selv så Profeten hen mot det neste.

Den lille pilegrimsreisen

Et år var gått siden avtalen ved Hudaibie. Og det ble tid for pilegrimsreise. Profeten med et følge på to tusen troende, la i vei mot Mekka.

Koreisj hadde gitt løfte om fri adgang til de hellige stedene, mens de selv trakk seg ut av byen. Nå sto de i åsene rundt Mekka og hørte muslime komme.

Labbaik allahumma labbaik! Her er jeg, Å Gud, til Din tjeneste! Ropet lød først som en mumling, men så ble det stadig sterkere etter hvert som prosesjonen kom nærmere. Den besto av menn og kvinner, alle kledd i hvitt. Profeten ledet følget. De nådde Mekka og utførte ritualene. Det ble tid for middagsbønn. Profeten ba Bilal stige opp på Kabas tak og derfra gi bønneropet.

Den melodiske stemmen hans fylte Mekka-dalen. Den æret Gud, og uttrykte troen: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Hans sendebud.»

Lederne i Koreisj fulgt dem fra åsene rundt. De ble rasende da de så Bilal, en sort slave, på Det hellige huset. Men de var i en vanskelig situa-

sjon. Pilegrimsreisen tjente muslimene. Nå angret de på avtalen som var gjort, og som de tidligere hadde sett som en seier.

Profeten og følget hans ble i Mekka tre dager. Så dro de tilbake til Medina.

Mot Syria

Profeten sendte noen menn til stammer langs grensen mot Syria, for å fortelle dem om Islam. Men mennene ble drept. En mann som ble sendt til Ghassan, en kristen stamme, ble også drept. Profeten måtte foreta seg noe, for å gjenopprette orden og respekt.

Ghassan hadde forbindelser til Romas keiser og kunne be ham om hjelp. Like fullt måtte Profeten handle. Så han sendte av sted en styrke på tre tusen mann. Zayed skulle lede den. Ble han drept, skulle Jafar ta over, og deretter Abdulla. Styrken nådde den syriske grensen, der en stor hær ventet dem. Hæren telte hundre tusen mann, medregnet keiserlige tropper.

Muslimene holdt krigsråd. Noen foreslo å underrette Profeten, mens andre ville kjempe straks. De sa: «Det venter oss ett av to goder: Seier eller martyriet; å bli forent med våre venner i Paradis.» De siste vant fram i diskusjonen. Så muslimene satte seg i bevegelse, fram mot fiendehæren.

Og hæren var et imponerende syn, med praktfulle keiserlige styrker, omgitt av beduinsoldater. Muslimenes ankomst var ventet. Hæren sto ferdig oppstilt.

Zayed trakk seg først tilbake mot et område som ga muslimene en fordel. Fiendens hær fulgte etter. Zayed ga ordre om angrep, og soldatene gikk på hverandre.

Profeten satt den gang i Medina, men han så likevel hvordan slagscenene utspant seg. Zayed førte an i striden. Han falt dødelig såret til marken. Jafar tok over fanen, og kjempet til han også falt. Så ledet Abdulla styrken og kjempet til han ble drept. Da trakk muslimene seg tilbake. Men Khalid grep lederfanen, og stanset fiendehæren. Han ordnet så med en ryddig retrett.

Profeten så dette i Medina, og han sa: «Guds sverd grep lederfanen!» For Khalid ble kalt «Guds sverd».

Muslimenes nederlag oppmuntret fiendtlige stammer til å gjøre motstand mot dem. Men de keiserlige troppene var ikke lenger med, så muslimene fikk overtaket. Og de troende spredte budskapet, forvisset om evig glede. Profeten pleide å si: «Alt som skjer er bra for de troende, uansett omstendigheter.»

Keiser Heraklios hadde seiret over perserne. Han dro for å framføre takksigelser i Jerusalem. På reisen dit hadde han en drøm. Han så enden på Bysants styre, i både Syria og Palestina. Og han skimtet egenskaper ved den personen som skulle få myndighet etterpå. Da han fikk høre om Muhammed, skjønte han at dette var mannen. Så han sa til sine ledende menn: «Romere, sverg troskap til den Profeten, dersom dere vil ha styrke og framgang!» Mennene avviste dette. Men Heraklios trodde på ham.

Brudd på våpenhvilen

Etter avtalen fra Hudaibie var stammen Khuza i forbund med Muhammed, mens stammen Baker var i forbund med Koreisj. Enhver skulle føle seg trygg, het det, og ingen fikk skade en annen.

Men så angrep Baker-stammen Khuza og drepte en av dens menn. Baker hadde fått våpen fra Koreisj, som også hadde folk med i kampen. Stammen Khuza ba Profeten om hjelp. Og Profeten ble opprørt og sint på dem som hadde brutt avtalen.

Han samlet alle sine styrker, men sa ikke til hvilket formål. Hele hæren dro ut fra Medina. Alle våpenføre menn var med. Det var sju hundre utvandrere, med hundre hester, og fire tusen hjelperne, med fem hundre hester. Andre stammer sluttet seg til. Så hæren ble på ti tusen mann.

Ingen visste hvor de skulle dra. Var målet kanskje Syria? Eller noen fiendtlige stammer? Skulle de til Taif, der folk dyrket avguden Al-Lat? Men så gjorde Profeten det klart at felttoget var rettet mot Koreisj, som hadde brutt våpenhvilen.

Dette skjedde i måneden ramadan, som var en tid for faste. Men soldatene i hæren brøt fasten, for å samle styrke til kommende slag.

Koreisj var bekymret for situasjonen. De visste at de hadde brutt avtalen, og de fryktet at felttoget var rettet mot dem. Så de sendte ut tre menn, Abu Safian, Hakim og Budail, for å forhandle med Profeten. Han minnet dem om bruddet på avtalen – og inviterte dem til å bli muslimer.

Hakim og Budail gikk over til Islam. De sa fram troserklæringen: «Det finnes ingen annen gud enn Gud, og Muhammed er Hans sendebud.» Men Abu Safian nølte og sa: «Det finnes ingen annen gud enn Gud.» Deretter tidde han.

De tre overnattet i Profetens telt og våknet til morgenbønnen, dagen etter. Inntrykket fra forsamlingen, og Profetens myndighet blant dem, fikk Abu Safian til likevel å legge til: «Muhammed er Guds sendebud».

Profeten sa til innbyggerne i Mekka: «Enhver skal være trygg for angrep fra muslimer, dersom han går til Abu Safians hus, låser seg inn i sitt eget, eller søker tilflukt i moskéen.» Og folket fulgte dette.

Mekka erobres

Profetens hær rykket fram mot Mekka. Abu Safian så dem nærme seg. Den ene troppen fulgte den andre, med stammer og klaner som han aldri hadde trodd skulle godta Islam eller alliere seg med Profeten. Profetens egen tropp kom sist. Den besto av utvandrere og hjelpere. Alle var kledd i rustning, og bare øynene deres syntes. Skinnen fra stål i våpen og brynjer, ga styrken et særegent skjær.

Muslimene møtte ingen motstand. Mekka lå åpen for dem.

Folk i byen fryktet gjengjeldelse og straff. De tenkte på den sorg og smerte som de hadde påført muslimene. Men Profeten ga klar beskjed om at dette var en nådens dag. Gamle fiender ble spart. Ingen led overlast. Og mange gikk over til Islam.

Profeten vasket seg og ba. Han tok på ringbrynje og hjelm, red bort til Kaba og æret Gud. Ropet *Allahu Akbar!* Gud er Stor, lød over hele Mekka.

Profeten vendte seg mot avgudsbildene i Det hellige huset, trehundreogseksti i alt, og gjentok et vers fra en åpenbaring: *Sannheten er kommet, det falske er borte og løgnene er vekk.* (17,81)

Han pekte på avgudene, én etter én, og hver av dem falt til jorden. Alle avgudsbilder ble fjernet. Han talte med tilgivende ord til slagne fiender, slik som Josef til brødrene i Egypt, og slik en åpenbaring sier: *Ingen bebreidelse skal hvile på dere, for Gud har så visst tilgitt! Han er Den mest barmhjertige.* (12,92)

Flere hundre av Mekkas innbyggere gikk over til Islam. Hind var en av dem. Profeten benådet dem alle.

Slaget ved Hunain, – Taif

Havasin het en arabisk stamme, som var fiendtlig til Profeten. Stammen dyrket avguden Al-Lat. Den samlet tjue tusen mann, for å kjempe mot Profeten. Profetens styrke var på ti tusen, og i tillegg var det to tusen fra Koreisj.

Malik var hærfører for Havasin. Han var bare tretti år, men tapper og modig. Han tok med kvinner og barn for å oppildne sine menn til kamp.

Hæren la seg i bakhold ved Hunain, i en dal som muslimene måtte gjennom. Der angrep den med stor kraft.

Muslimene ble overrasket, men klarte å holde stand. *Labai!* Til Din tjeneste, ble det ropt. Det ga muslimene kraft.

Huvasin gikk til nytt angrep. Profeten ba: «Å Gud, la det skje, som Du har lovet!» Da snudde kampen seg, som om muslimene fikk overnaturlig hjelp. Huvasin ble drevet tilbake. En åpenbaring forklarte det slik: *Han sendte hærskarer som dere ikke så, og straffet dem som ikke tror. Slik er de vantros lønn.* (9,26)

Malik og mennene sloss tappert. De forskanset seg til slutt i Taif. Men kvinnene og barna som de hadde tatt med, ble muslimenes fanger.

Profetens styrker omringet Taif. Byen syntes umulig å innta, med erfarne soldater som forsvarere, samt mat og vann for et års beleiring. Men Profeten hadde andre planer. Han ga styrken sin ordre om å snu, og så dro de tilbake til Medina.

På veien dit sa han: «Vi går fra den mindre, til den større *jihad* (hellig strid).» De spurte hva den større *jihad* er. Han svarte: «Striden mot vårt eget indre.»

Forsoning

Seks tusen kvinner og barn ble fanger etter slaget ved Hunain. Mange var dårlig kledd. Profeten kjøpe klær til dem. Da sendte Huvasin en bønn til Profeten. Han ba ham om å vise storsinn og la kvinner og barn få gå. Og Profeten satte dem fri. De fikk lov til å reise hjem. Det endte med at Malik kom til Profeten som muslim.

Folk som tidligere hadde vært fiender av muslimene, fikk den største delen av krigsbyttet. For selv om de hadde endret sin tro, bar mange på gammelt nag. Da hjalp det med verdslige gevinster.

Men noen hjelpere likte ikke dette, og uttrykte sin misnøye til Profeten. Han samlet dem og sa: «Å, hjelpere, er dere opprørt i sjelen over de jordiske ting som jeg, i forsoningens navn, har gitt for at menns hjerter skal bøye seg for Gud? Dere er betrodd Islam! Er dere ikke tilfredse med at disse menneskene får kameler og sauer, mens dere får Guds profet? For valgte disse menn én vei, og dere en annen, da gikk jeg veien med dere! Måtte Gud være nådig mot dem.»

Hjelperne gråt over disse ordene og svarte med én stemme: «Vi er tilfreds med Guds budbringer, som vår fortjeneste og andel.»

Tabuk

Bysantinerne hadde seier over perserne. Ville de angripe den islamske staten? Det ble snakket om et felttog mot muslimene. Profeten ga ordre om mobilisering. Han samlet den største og best utstyrte hær han noen gang hadde ledet. Den ble på tretti tusen mann, med ti tusen hester til.

Men Ali skulle bli i Medina, sa Profeten, og se til Profetens familie. Ali likte ikke dette. Men Profeten sa til ham: «Er du ikke tilfreds, Ali, med at du for meg skal være det Aron var for Moses, med den forskjell at det kommer ingen profet etter meg?»

Midtveis mellom Medina og Jerusalem lå en kilde som het Tabuk. Hæren ble der i tyve dager. Kilden var tørr da de kom, men Muhammed ba Gud om vann, og et kraftig regnskyll gjorde dalen grønn.

Ryktet om et bysantisk angrep viste seg ubegrunnet. Profeten inngikk i stedet fredsavtaler med kristne og jøder, som bodde ved Akaba-bukta. De skulle betale Profeten skatt og være beskyttet av den islamske staten.

Så vendte hæren tilbake til Medina.

Tiden etter Tabuk

Malik, leder for Havasin-stammen, hadde bygd opp et islamsk samfunn, som nå omkranset Taif. Han stanset karavaner, og ble en trussel mot sauer og kameler, som var ute på beite.

Til sist sendte folk i byen en delegasjon til Profeten, med beskjed om at de ville godta Islam. De ba om sikkerhet for folk og budskap. Men deres ønske om å få beholde Al-Lat, i hvert fall for en tid, ble ikke godtatt av Profeten. Og avgudsbildet ble ødelagt.

Profeten mottok andre utsendinger. De kom fra hele Arabia, i dette «Utsendingenes år», som det ble kalt, det niende året etter *hijra*.

Fra Jemen kom melding om av noen prinser var gått over til Islam. De hadde vendt ryggen til avgudsdyrkingen. Mange andre gjorde det samme.

Men Profeten understreket dette: «En jøde eller en kristen som følger sin tro, skal ikke tvinges bort fra troen (...), men være beskyttet av Gud og Hans budbringer.»

En åpenbaring uttrykker dette: *Vi har gitt dere (kristne, jøder og muslimer) hver deres lov og praksis. Om Gud ville, gjorde Han dere til et felles tros-samfunn! Men Han ønsker å sette dere på prøve, ved det Han har gitt til dere. Så kappes om å gjøre det gode! Dere vender tilbake til Gud. Han skal forklare for dere alt dere nå strides om.* (5,48)

Det ble igjen tid for pilegrimsreise. Abu Bakr skulle lede den. Han la i vei mot Mekka sammen med et følge på tre hundre mann.

Men så kom en ny åpenbaring, som de reisende måtte få høre. Og hvem skulle gi dem den? Profeten sa: «Ingen skal gi anvisninger fra meg, uten å være fra mitt Hus!»

Han ba Ali om å innhente pilegrimene og overlevere det budskap han

ønsket. Det gikk på å gi avgudsdyrkerne en frist. De skulle være trygge i fire måneder. Men deretter ville Gud og Hans sendebud ikke ha noen forpliktelser overfor dem. Unntakene var dem som ikke trodde, men som hadde en avtale med Profeten.

Ti år var gått etter utvandringen fra Mekka. Profeten levde med sin familie. Han elsket sønnen Ibrahim, som nettopp hadde lært å gå. Barnets mor, Maria, var en kristen koptisk kvinne.

Hassan og Hussein var alltid i nærheten av Profeten. De skulle bli «Paradisets fornemste», sa han. Deres søster, Zeinab, var også sammen med dem.

Disse tre var Profetens barnebarn – barn til hans datter Fatima, som for Profeten var «den mest elskede av kvinner».

Han sa om Fatima: «Den som opprører henne, opprører meg. Og den som gjør henne glad, gjør meg glad.»

Jafars tre sønner hørte også til i huset.

Det kom utsendinger fra mange kanter. De ønsket å treffe Profeten. Noen kristne ville gjøre en avtale. Mens de snakket, kom tiden for deres bønn. De fikk lov til å be i moskéen.

Spørsmålet om Jesus ble tatt opp. Og Profeten fikk denne åpenbaringen: *For Gud er Jesus lik Adam. Han skapte ham av jord, og sa: 'Bli!' Og han ble.* Det het videre, i den samme åpenbaringen: *Vil noen virkelig strides med deg når du har fått kunnskap om dette, så si: 'Kom, la oss samle våre sønner og deres sønner, våre kvinner og deres kvinner, ja, la oss alle samles! Så skal vi be til Gud, og nedkalle Guds forbannelse over dem som ikke snakker sant.'* (3,59-61)

Profeten fortalte om åpenbaringen til de kristne. Og han ba dem møte opp neste dag for å avgjøre uenigheten mellom dem, slik som anført i åpenbaringen. Men de kristne kom ikke. Profeten var der, med Ali, Fatima, Hassan og Hussein. Han bar på en stor kappe. Den la han rundt dem alle.

Disse fem: Profeten, Ali, Fatima, Hassan og Hussein er senere blitt kalt «Familien under kappen». De blir også kalt «Husets folk», *Ahl ul-beit*. Profeten har sagt om dem: «Min familie er som Noas ark. Den som går ombord i Arken, skal bli reddet. Men den som ikke gjør det, skal drukne.»

De kristne fikk en god avtale. De ble garantert sikkerhet fra den islamske staten, for seg selv, sine kirker og eiendeler.

For Profeten var dette en fin tid. Men så ble Ibrahim syk og døde. Muhammed ble fylt av sorg. Han holdt den døde gutten og gråt.

Noen spurte om det var riktig å gråte, når en kjær går til den neste verden. Profeten fortsatte å gråte til han fikk stemmen tilbake. Da sa han: «Jeg forbyr dere ikke det som følger av kjærlighet og omsorg (...). Øyet gråter, og hjertet sørger. Men vi sier ikke Gud imot.»

Han trøstet barnets mor, Maria, og sa at Ibrahim var i Paradis.

På graven var noe av jorden slurvete plassert. Profeten så det og sa: «Det dere gjør, skal dere gjøre skikkelig!» Han understreket dette ved flere anledninger.

Om denne verden sa Profeten: «Vær som en reisende eller forbipasserende i den.» For den neste er den evige verden. Men vi skal forholde oss på rett vis til begge.

Ali pleide å si: «Vær for denne verden som om dere skal bli her bestandig. Og for den neste, som om dere skal dø i morgen.»

Framtiden

Profeten levde blant familie og følgesvenner. Han lærte dem mange ting og sa: «De beste av mitt folk hører denne generasjonen til.» Slik verdsatte han folk rundt seg.

Ved en anledning sa han: «Disse venter Paradiset på: Ali, Ammar og Salman.»

Til Fatima, sin datter, sa han: «Du skal bli den fremste blant Paradisets kvinner, etter Jomfru Maria.»

Han forutså den rollen som Ali skulle få, ved å gjøre Profetens viten kjent. Han sa: «Jeg er kunnskapens by, og Ali er kunnskapens port.» Andre skulle også bli veiledere.

Noen trodde etter felttoget mot Tabuk, at stridenes tid var forbi. De ville kvitte seg med våpen og rustning. Profeten forbød dette og sa: «Blant mitt folk skal noen kjempe for sannhet helt til Antikrist kommer.» Han

advarte muslimene og sa at mange vil følge jøder og kristne på deres vei mot forfall.

Profeten fortalte at det i de siste dager vil stå fram en leder med navn Mehdi. Han skal fylle jorden med rettferd, slik den tidligere har vært fylt med urett. Jesus, Marias sønn, skal stige ned fra himmelen og gjøre det av med Antikrist, som vil ha spredt forfall på jorden.

Avskjedens pilegrimsreise

Det ble ramadan nok en gang. Gabriel hadde vært hos Profeten, og lest Koranen med ham. Da han var gått, sa Profeten til Fatima at hans siste time var nær. Han ville selv lede pilegrimsreisen.

Fra alle kanter strømmet folk til for å være med på ferden. I alt ble det tretti tusen kvinner og menn som beveget seg ut fra Medina.

Profeten sa, da han nærmet seg Kaba: «Å Gud, styrk den høyaktelse, ærbødighet, omsorg, ydmykhet og gudsfrykt som mennesker føler overfor Huset!»

Han utførte de pålagte ritene. Så holdt han en preken der han priset Gud og sa: «Lytt til meg, mennesker, for jeg vet ikke om jeg skal møte dere her igjen.»

Han påla dem å gjøre godt mot hverandre. Og minnet dem om rett og galt. Han pekte på det han etterlot seg: Koranen og sin familie, for at menneskene skal velge rett vei.

Han ga dem en åpenbaring, der det heter, om dem som ikke tror: *Frykt ikke dem, men frykt Meg!*

Det ble tid for den pålagte bønnen. Resten av dagen brukte han til bønn og refleksjon.

Natten tilbrakte han i Musdalifa. Der tok han opp noen små steiner som han kastet mot tre støtter i Mina, som tegn på at han avviste Satan.

Tradisjonen tilsa at det ble ofret dyr. Han rakte håret sitt.

En tropp muslimer, under ledelse av Ali, kom tilbake fra et felttog mot Jemen. Noen deltakere snakket negativt om Ali. Men Profeten svarte dem, og han understrekte Alis rolle.

Erklæringen ved Gadir Khum

Profeten med nå mer enn hundre tusen tilhengere, var på vei hjem fra pilegrimsreisen. De stanset ved Gadir Khum, en oase mellom Mekka og Medina. Profeten ventet på dem som kom etter, og ga beskjed til de foran, om å vende tilbake til oasen, for han hadde fått en ny åpenbaring, som han ville meddele til alle. Den åpenbaringen lød slik: *Du Sendebud, forkynn det som er åpenbart deg fra Herren! Og om du ikke gjør det, så har du ikke båret fram Hans budskap.* (5,67)

Profeten talte til sine tilhengere. Han spurte om de virkelig respekterte myndigheten hans over dem, og alt folket svarte: «Ja, du Profet! Du er så visst vår leder og mester (*mawla*)!» Han gjentok spørsmålet tre ganger, og alle ga det samme svar. Da kalte Profeten Ali til seg, løftet hånden hans i sin og sa: «Hver den som har meg som leder og mester, skal ha Ali som leder og mester.» Ali var den gang 33 år.

Så ble et annet vers åpenbart fra Koranen: *I dag har Jeg fullbrakt deres religion, og fullbyrdet Min nåde mot dere, og godtatt Islam som religion for dere.* (5,3)
Den erklæringen avsluttet reisen.

Profetens valg

Profeten snakket ofte om Paradiset. Han gjorde det slik en person gjør når han ser det han snakke om. En gang strakte han ut hånden, som om han grep etter noe, og trakk den tilbake igjen. Selv sa han ingen ting. Men noen spurte hva han hadde gjort. Han hadde sett inn i Paradiset, sa han, og ville ta en stor klase druer. Han var både i dette og i det neste livet. Mange trodde at det ville være slik.

Profeten var blitt 63 år. Han var fortsatt ungdommelig av vesen. Blikket hans var skarpt og klart. I det mørke håret var det bare streif av grått.

En natt gikk han ut på gravplassen. Der ba han for de døde. Samtidig ble han stilt overfor et valg. Gud sa han kunne forbli i denne verden, med

rikdom og ære – eller møte Ham, i Paradis. Profeten valgt det siste.

Han fortalte det fra prekestolen. Mange gråt da de skjønnte at han skulle dø.

Profeten ble syk med feber. Han fortsatte å lede bønnen, men måtte sette seg mens han ba. Snart orket han ikke det heller.

Fatima var stadig på besøk. En gang hvisket han noe i øret hennes, og det fikk henne til å gråte. Han hvisket igjen, og hun smilte. Aisha spurte hva han hadde sagt. Fatima svarte: «Først fortalte han at han skulle dø, og jeg gråt. Men så sa han at jeg, skulle bli den første i hans Hus til å følge ham, og da smilte jeg.»

Profeten ble stadig dårligere. Han skulle møte Herren før dagen var over.

Han sa: «Kom, la meg skrive ned noe så dere ikke farer vill.» Men Omar sa: «Profeten er syk. Vi har allerede Koranen, og Guds Bok er nok for oss.»

De som var til stede diskuterte saken. Noen ville la Profeten skrive, slik han hadde bedt om, mens andre sa seg enige med Omar. De støyet og lagde slik uro at Profeten sa: «Gå bort fra meg!» Og ingenting ble skrevet ned.

Profeten syntes en stund å bli bedre, men så ble han verre igjen. Han hadde gjort sitt valg og sa: «Med det ypperste fellesskap i Paradiset, av dem som Gud har begunstiget; profetene, helgenene, martyrene, de rettferdige; i det mest fortrinnlige samvær med dem.»

De hørte ham hviske igjen: «Å, Gud, med det ypperste fellesskap, i Paradiset.» Det ble hans siste ord.

Etterfølgelse og begravelse

Mange skyndte seg til Medina da nyheten om Muhammeds død ble kjent. Omar nektet å tro det var sant. Han hadde feiltolket et vers i Koranen og trodde Profeten skulle overleve alle.

Men Abu Bakr sa: «Den som har for vane å dyrke Muhammed, skal vite at Muhammed er død. Men den som har for vane å dyrke Gud, skal vite at Gud er Levende og aldri dør.»

Ali hadde trukket seg tilbake for å stelle den døde Profeten. Subair og Talhal var sammen med ham.

Da samlet noen utvandrere seg rundt Abu Bakr. For hvem skulle etterfølge Profeten? Samtidig gikk noen hjelpere til Saad, for de ville ha ham som leder.

Abu Bakr og Omar gikk bort til hjelperne. Og det ble en livlig debatt, inntil Omar sverget troskap til Abu Bakr. Flere utvandrere gjorde det samme. Til slutt gjorde mange hjelpere det også.

Men Saad godtok aldri Abu Bakr. Han flyttet senere til Syria.

Ali var ikke til stede da dette skjedde. Han satt og sørget ved den døde Profeten.

Han vasket det døde legemet og sa: «Du er mer kjær for meg enn min egen mor og far! Hvor prektig du er, levende og død.» For selv en dag etter døden, så Profeten bare ut som om han sov.

Ali sa senere til Abu Bakr om Profetens etterfølgelse, at han var blitt stilt overfor et fullbyrdet vedtak som ikke ga rom for valg. Og den uenigheten ble ikke løst.

Men Medina sto samlet i sorg over Profeten som var gått bort. Alt folket kom og ba for ham. På kvelden ble han lagt i sin grav. Alle gråt, men ikke for Profeten, som de visste var på et bedre sted. De gråt fordi Himmelens sendebud ikke lenger var blant dem.

Samtidig husket de hva han hadde sagt: «Mitt forhold til denne verden, er som en reisendes til et tre. Den reisende søker ly under treet, men så haster han videre igjen. Og treet står ensomt tilbake.»

Profeten var i Det hinsidige. Men for alltid skulle han forbli nøkkelen til Guds barmhjertighet, og til Paradiset, som bæreren av Guds evige sannhet.

Så sannelig, Gud og Hans engler overøser Profeten med velsignelser! Dere som tror, påkall velsignelser over ham, og send ham hilsener om fred.

URTEHAGEN • 2010

9 788292 061268

ISBN 978-82-92061-26-8